

DEBRECZEN

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda:
József kőr. herceg-utca 1. (Bilka-bórház)
Telefon: 17-52 és 27-89. (6 mellékállomás)

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ

Előfizetési ár: havonta 3 pengő, negyed-
évre 8-70 pengő. — Egyes szám ára:
hétköznap 12 fillér, vasárnap 24 fillér.

Elkészült a törvényjavaslat a hadkötelezettségi adóról és a hadmentességi váltságról

MEGAKAD TIMOSENKO OFFENZÍVÁJA

Sikerült a bolsevista betörést nyugat felé elszigetelni és Rodinzev kitérését Sztalingrád iparnegyedéből megakadályozni — A Don kanyarban az ellenség folytatta támadásait, de nagy veszteségeket szenvedett — A Volga és a Don között visszaverték a bolsevistákat

Új német fegyverek, a „halál kaszája” és a „tűzokádó kályhák” kerültek alkalmazásra

A keleti harctéren a szovjet hadvezetőség által megindított offenzíváról tegnap Berlinben a Nemzetközi Tájékoztató Iroda utján részletes információt adtak.

Eszerint Timosenko elsieletl támadása Sztalingrádtól délre és északnyugatra a jelek szerint kezd megakadni. Az elsietés következtében már az első napokban az utánpótlás terén olyan súlyos nehézségek mutatkoztak, hogy Timosenko nem volt képes az első harci órák meglepetése okozta kétségtelez sikerét kihasználni. Ezért már kezdetől fogva igen súlyosak voltak veszteségei nehéz fegyverekben, főként páncélosokban és szállító-repülőgépekben, amelyeknek elfogyott az üzemanyaga, úgyhogy könnyű szákmányává váltak a német és szövetséges tüzérsgnek. A szovjet hadsereg vesztesége páncélosokban a támadás kezdetétől kezdve eddig legkevésbé 850—900 harcsoesi volt. A német és szövetséges állás-

rendszer sarkpontjait kedden is tartani tudták az adáz, részben nagy fölényben levő, páncélosoktól támogatott bolsevista támadásokkal szemben.

Közvetlenül még mindig tartja magát egy nagy számbeli fölényben levő ellenséges haderőtől bekerített szövetséges harcsoport, bár érzékeny hiányt szenved löszerben és ételmisszerben. Egy nagy német köteléknek a nagy Don-kanyarulatban, Osztyovkánál sikerült rátornie egy, páncéltörő ágyúkkal és gyalogsági ágyúkkal biztosított, éppen pihenőt tartó, utánpótlást szállító nagy szovjet oszlopra és átverekedte magát az egyik szövetséges hadsofályhoz jelentős szákmányával, amelyben nyolc gyalogsági löveg, öt légharító ágyú, két, még használható állapotban levő páncéltörő ágyú, két benzinszállító kocs, valamint nagy lömeg löszer és ételmisszer volt.

Sztalingrádtól délre sikerült a bolsevista betörést nyugat

felé elszigetelni. Eközben a hadsereg tartalékának egy páncélos csoportja áttörte azt a gyűrűt, amelyet a bolsevista csapatok már három nap óta vontak egy nagyobb szövetséges harcso körül. A szövetségesek — súlyosan megsebesült táboronkuk vezetése alatt — utóljára már csak puskákkal és kézi-gránátokkal tudtak védekezni.

Bombázó, zuhanóbombázó, harcso és romboló repülőgépek halálmegvető bátorsággal végrehajtott szüntelen támadásaikkal igen súlyos veszteségeket okoztak a szovjeteknek. A régi haderő egymaga kedden megsemmisített 25 szovjet páncélos és gyalogsággal megrakott 62 szállító járművel. További 54 páncélos a légharító tüzérsg és a nehéz gyalogsági fegyverek tüzében kigyulladva, mozdulatlaná vált vagy közelharcban tették ártalmatlanná őket. Egy romboló repülőgépszázad, amelyben Me. 110 mintájú repülőgépek voltak, Tundatovonál mély támadást in-

tézett egy újonnan érkezett bolsevista gyalogezred ellen és a támadást mindaddig folytatta, míg az ezredet teljesen szét nem szórták. Kissé élénkebb ellenséges légi tevékenység mellett lelőttek 13 szovjet gépet, köztük négy Katát és egy Hurricane gépet.

Rodinzev táborok Sztalingrád iparnegyedéből a keddi nap folyamán többször kitérés kísérlet meg, de kísérletei a német fegyverek elhárító tüzében összeomlottak. Ugyancsak meghiúsultak az elszánt elhárításai a bolsevisták heves támadásai a Don és a Volga közötti földcsáv ellen. Ezekkel a támadásokkal összekötöttet akartak teremteni az iparnegyedben bekerített erőkkel. Itt a bolsevisták az úgynevezett „villamos gépfegyverek” tüzében, amelyek percenként 3000 lövést adnak le, hatalmas veszteségeket szenvedtek. Különösen sikeres volt egy német vállalkozás az Asztrachantól nyugatra elterülő Sósivatagban. Egy gyors behatolt két szovjet gyaloghadosztály szárnyállásaiba. A visszavonulók kénytelenek voltak csaknem valamennyi nehéz fegyverüket eszenb hagyni. Torozsától nyugatra véres harcokra került a sor, miközben mintegy egy hadsofálynyi erővel támadó bolsevistákat ellenlékésék kivetették kiinduló állásaikból.

AZ ÚJ NÉMET FEGYVEREK HATÁSA

A Német Távirati Iroda katonai munkatársa is foglalkozik a keleti harctér helyzetével és a következőket írja:

Az alatt az ötször huszonnegy óra alatt, amióta Sztalingrádtól délre, valamint északra a nagy Don-kanyarulat ellen megindított szovjet támadás tart a támadás igen fontos előkészületekről tanuskodik, a bolsevisták nem sikerült elérni hadsofály céljukat, a német elzáró állások megnyitását dél felé. A még mindig dúló kemény elhárító harcokban a német és szövetséges részen a vezetés és a csapatok megint megmutatták, hogy urai a helyzetnek. Megint kitűnt, hogy a német hadvezetés a leggyorsabban és pontosan tudja érvényesíteni a mult tél harciban szerzett tapasztalatait.

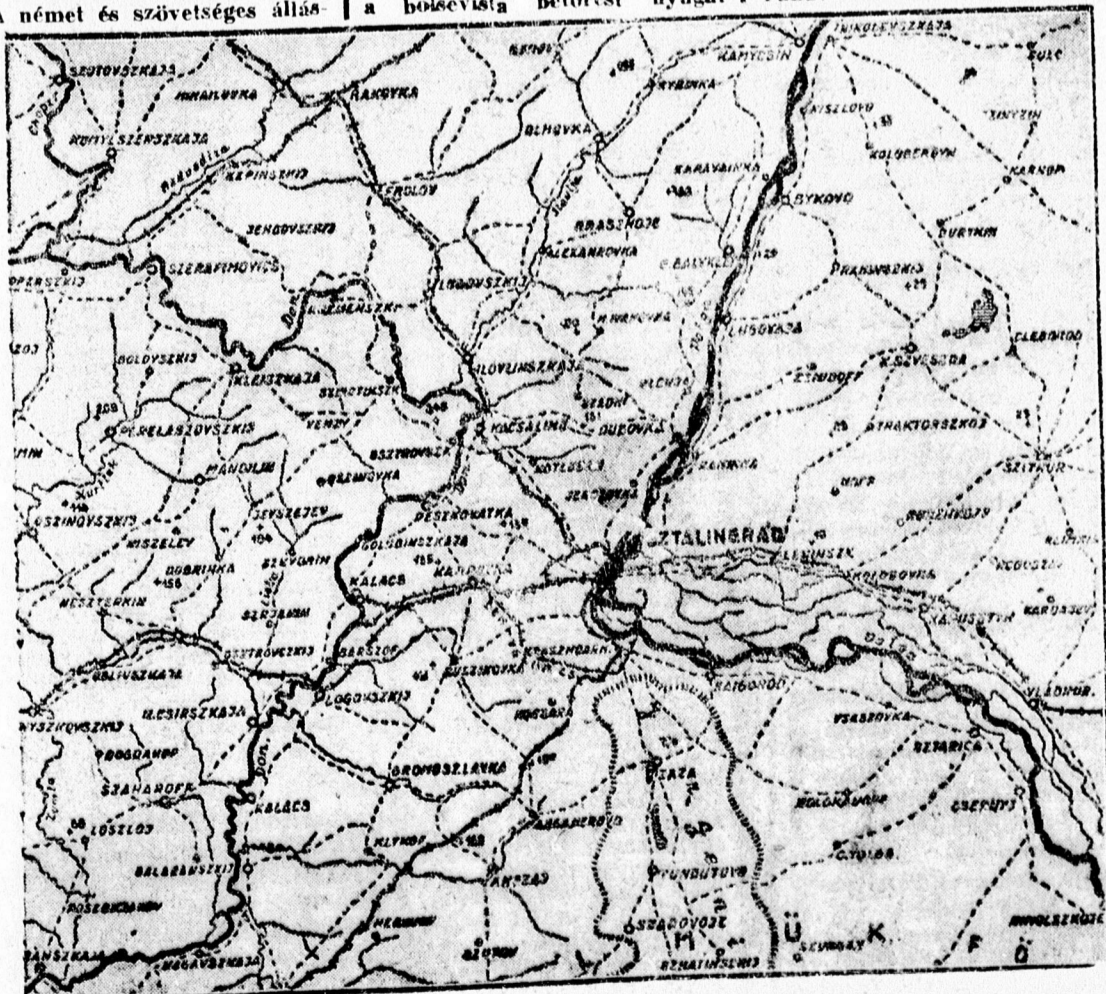
Mutatta ezt az új fegyvertípusokról kedden kiadott közlemény. A világ közvéleményében bizonyára a legnagyobb figyelmet keltette a „villamos gépfegyver”, amely percenként 3000 lövést tud leadni. A birodalmi főváros német fegyverszakemberei, akik ezt a fegyvert már regebeli idő óta ismerik és kipróbálták, igazat adnak az ellenség táborában elhangzott bizonyos véleményeknek, amelyek ezt az új fegyvert a „halál kaszájának” neveztek el. Ez a fegyver teljesen mentes a tél minden hatásától, tehát egyáltalán nem olyan kényes, mint a finomabb szerkezetűek szoktak lenni. Azonkívül még könnyen szállítható is.

Nem kisebb meglepetést okozott az új mintájú lángszóró. Bár erről a teljesen új fegyverről semmiféle közlelbi adatot sem közöltek, bizonyos, hogy olyan új alkotásról van szó, amely a megerősített állások ellen folytatott harcokban közönl megsebesítését. A páncélos lángszóró házmagas tűzsugarat bocsát ki és ebből könnyen kiszámítható vízszintes irányú hatósugara is. Az arcvonalon ezt a fegyvert „tűzokádó kályhának” nevezik. A jövőben döntő szerepet fog játszani városzerű erődítmények leküzdésében és az utcai harcokban.

A szovjet támadás elleni német elhárító intézkedésekről meg kell jegyezni, hogy a német vezetés teljes mértékben számolt a bolsevista hadműveletek megindulásával. Ezért történt meg, hogy az ellenintézkedések oly biztos hatásúak voltak. A bolsevisták veszteségei már most óriásiak. Ezek a veszteségek az új német halálgépek hatására bizonyára már felülmúlják a mult év legnagyobb esatáiban szenvedett nagy veszteségeket is. Olyan véres veszteségeket szenvedett lit a szovjet, hogyha Sztalin makacsul folytatná lömeg rohamozásait ez az háború lefolyását csak szertelné.

KIRENAIKÁBAN ÉS TUNISZBAN

továbbra is természetesen folynak a tengelyhaderők mozdulatai — jelenti a Német Távirati Iroda.

OKES FOTO

FERENC JÓZSEF KESERUVI

illetékes német katonai körök illetékes német katonai körök illetékes német katonai körök

A Német Távirati Iroda jelentése szerint az angol-amerikai csapatok a tuniszi-algéri határon újabb veszteségeket szenvedtek az előrenyomuló német-olasz csapatokkal vívott harcokban. A vasúti csomópontok és az útkereszteződések körül kisebb, de kemény ütközések folytak. A német repülő támadásai során csapatokkal, hadianyaggal és lőszerrel megrakott tiz gépjárművet elpusztítottak, sokat megsebesítettek. Azonkívül sok löveget eltaláltak és harcra képtelenné tettek.

Az „Interinf“ közlése szerint napról napra gyorsul a német és olasz csapatok felvonulási üteme Tuniszban. A légi haderőn kívül, amely már az első napoktól kezdve eredményesen zavarta az angol-amerikai megszálló hadsereget Algírban és az észak-afrikai vizeken, a tengelyhatalmak arra is nagy súlyt helyeznek, hogy mindenképp pancélos köteleket, rohamütegeket és gépesített egységeket vonulassanak fel Tuniszban, hogy ezzel lehetővé váljék a mozgékonyabb követő nagytérű hadvezetés. A tengelyes csapatok főparancsnoksága ezáltal már annyira biztos védelmet teremtett az egész tuniszi tengerparton, beleértve az országokat és a vasútvonalakat is, hogy most már az egyes támaszpontok között is szilárd és biztosított összeköttetés áll fenn. A tuniszi határvidéken ugyanez a helyzet, mint az angol elővédésnél a német pancélos csapatjába került és megsemmisült vagy fogásba került.

Az angol hírszolgálati iroda jelentése szerint Eden beszéde elején az alsóházban a következőket mondta: „Az észak-afrikai eszaki pillanatnyilag rendkívül válságos szakaszba lépett.“ Clark amerikai tábornok kijelentette, hogy az amerikaiak Tunisz harc nélkül való elfoglalását remélték. Most viszont kemény esztákra kell elkészülniük.

OLASZORSZÁGGAL

Vegyalakozik mostanában legtöbbször az ellenséges propaganda, általában pedig az angolszász politikások is. Halifax az újságírók előtt tett nyilatkozatában kijelentette, szerinte „kétségtelen, hogy Olaszország szívesen kilépne a háborúból, de ezt Németország nem engedné meg neki. Olaszországnak ez a magatartása nyilvánvalóan arra fogja kényszeríteni Hitlerrel, hogy hadigépezetét még nagyobb teljesítményekre serkentse.“

Mértékadó olasz körökben sajnálják, hogy lord Halifax rosszindulatú állításait semmiféle ténybeli érvekkel nem tudta alátámasztani. A nyilatkozat célja nyilvánvalóan az, hogy már előre igyekezzék csökkenteni az angolszász közvélemény szemében annak a tengelyvisza-

hatásnak a horderejét, amely az angol-amerikai akcióvá szemben kezdett kibontakozni.

BONYODALOM DE GAULLE KÖRÜL

A Stefani iroda londoni értesülése szerint De Gaulle, mint a »harcoló franciák« vezére, kedden hivatalosan közölte a londoni kormánnyal, hogy Catroux-t kinevezte az észak-afrikai erők főparancsnokává. Ismeretes, hogy De Gaulle Catroux-t sürgősen Londonba rendelte, de arról nincs hivatalos értesítés, hogy megérkezett-e?

Nem valószínű, hogy az angol kormány elfogadja De Gaulle rendelkezéseit és most kellemetlen helyzetben van, mert Eden az alsóházban kijelentette, hogy nem időszzerű, hogy Eisenhower tábor-

nok és az észak-afrikai francia hatóságok között létrejött meg egyezségről vitát folytassanak. Eden szerdán alsóházi beszédében magára vállalta a felelősséget De Gaulle tervezett rádióbeszédének elhalasztásáért. Mint mondta, ez a lépés Churchilltel teljes egyetértésben történt. Hangsúlyozta, hogy De Gaulle nem tulajdonított mozgalmi szándékot, de a rádióbeszéd akadályozhatta volna az amerikai tervek megvalósulását Észak-Afrikában és megnehezítette volna a szövetséges csapatok feladatait. (MTI) Vichy illetékes körökben megcáfolják az Exchange Telegraphnak azt a hírt, amely szerint Bergery, ankarai francia nagykövét felajánlotta szolgálatait De Gaulle-nak.

HADIJELENTÉSEK

Keleti szárazföldi harcok

A német véderőfőparancsnokság közli:

A Kaukázus területén kedden is csak helyi jellegű harcok folytak. Német gépesített csapatok egy eredményes előretörés alkalmával a Kalmük-teppen behatoltak az ellenséges állásokba és a szovjet csapatokat visszavetették kelet felé. Megsemmisítettek egy üteget és több pancélos harci kocsit.

Sztalingrádtól délnyugatra és a nagy Don-kanyarulatban az ellenséges erők gyalogos és pancélos kötelekkel folytatták támadásaikat. Erős közelharcok repülőgépkötelekkel, valamint német és román harci repülő szaka-

kadáljan támadásokkal támogatják védekező harcainkat. A szovjet csapatok ismét nagy veszteségeket szenvedtek emberben és anyagban. A német és román csapatok elkeseredett harcokban az ellenséges súlyos veszteségeket okozva, visszavetették az ellenséges támadásokat és 54 harci kocsit megsemmisítettek.

Sztalingrád magasságában is összecsapottak az ellenség támadásai.

A keleti arcvonal egyeb szakaszban sikeres rohamoztatás-alkalmazásokat végeztünk és visszavetjük az ellenség helyi jellegű előretöréseit és támadásait.

Észak-Afrikában és a Földközi-tengeren

A német hadijelentés közli: Cirenaiában és Tuniszban nem volt jelentős harci tevékenység. Cirenaiában német vadászpilóták és gyorsrepülőek mélyrepüléssel támadták az angol erőket. Bombáztak egy repülőgépcsernokot és a földön tartózkodó repülőgépeket.

Harci repülőink Algír-élelőtti vizeken éjszakai támadásban elsüllyesztettek egy 10 ezer tonnás kereskedelmi hajót és felgyújtottak egy nagy csapatszállító hajót, megrongáltak két rombolót. Az algéri bonnei és philipevillei kikötőberendezésekben a bombák tüzeiket okozták. Légi haderőnk számos helyen sikerrel támadta az ellenség gépesített osztagait és vasútvonalait.

Az olasz főhadiszállás jelentése:

Cirenaiában a rossz idő mindkét részről korlátozta a szárazföldi és légi tevékenységet. A tuniszi szakaszon megélénkült a járőrtevékenység. — Német vadászok légi harcokban lelőtték egy ellenséges gé-

pet. Az algéri vizeken légi torpedóvető alakulataink egymást követő hullámban támadva, egy ellenséges hajókisérőtet, elsüllyesztettek egy 20 ezer tonnás óceánjáró gőzöst, egy haterzonnas teherhajót és három közepes nagyságú hajót. A hadműveletben résztvettek az olasz repülőalakulatok parancsnokai. Két repülőgépünk nem tért vissza támaszpontjára a különböző hadivállalkozásokból.

Egyik tengeraltjárónk Mario Priggione parancsnoksága alatt behatolt Bougie kikötőjébe és közelről három torpedót lött ki egy ellenséges torpedórombolóra. A romboló elsüllyedt. Egy másik tengeraltjárónk Alpinolo Cinti parancsnoksága alatt a Cap de Fer magasságában (Algír) elkapott egy ellenséges köteleket, egy nagy ellenséges gőzöst megtorpedózott és elsüllyesztett.

Kedden a késő esti órákban az ellenséges repülőök Tarpani fölé repültek. Légvédelmi tüzésünk azonnal megnyitotta a tüzet és lelőtte egy ellenséges gépet. A gép legénységének két tagját foglyul ejtettük. (MTI)

Az agedabiai állások ostroma

Berlin, november 25. A Nemzetközi Tájékoztató Iroda az alábbi jelentést közli az észak-afrikai helyzetről:

A 8. angol hadsereg hétfőn reggel újra megkezdte támadásait Rommel tábornagy német-olasz pancélos hadseregének fedező erői ellen. Montgomery azt az önkéntelen lélegzési szünetet, amelyet erősen megviselt köteleknek kénytelen volt engedélyezni, arra használta fel, hogy valamiképpen megoldja az után-

pótlásnak számára mind nehezebbé váló kérdést és nehéz tüzéséget hozzon a helyszínre.

Ezzel a nehéz tüzéssel hétfőn a reggeli órákban tüzet zárdított azokra az agedabiai állásokra, amelyeket Rommel a megelőző éjszakákon tervszerűen és az angoloktól észre nem véve kiürített. Csak amikor erre a tüzelésre nem jött válasz, tapogatózózt előre néhány felde-ritő csapat, amely aztán megállapította, hogy a pergőtűzel

teljesen összelőtt állásokat már régen kiürítették. Az angolok azután bevonultak az üres állá-

sokba és erről különjelentést tettek Londonba. (MTI.)

Légiriadók Algírban

Bern, nov. 25. Algíri jelentés szerint a kedre virradó éjszaka egymást érték Algírban a légiriadók. A légharító tüzelés ellenére tetemes károk keletkeztek. Anderson tábornok tábori főhadiszállásán közölték, hogy a brit I-50 hadsereg Tamerától északra harcban áll. A közlemény hangsúlyozta, hogy a német nehéz pancélosok elszánt ellenállást tanúsítanak; az I-50 hadsereg előnyomulásának legsúlyosabb aka-

dálya — mondja a jelentés, — hogy sok a pancélos erők, amelyet a német, illetve francia pancélosok építettek ki. Megjegyzik, hogy a tuniszi harcban való részvétel végett szövetséges megerősítés útban van. Egyéb-ként angol forrásból közlik még, hogy a Tunisz és Bizerta elleni támadás előkészületei még foly-
nak. Most ennek a területnek a légi uralmáért való harc van a tétben. (MTI)

Uj nagy tengeri csata a Salamon-szigeteken

A tokiói rádió szerdán a következő rövid hírt közölte: „A Salamon-szigetek területén új és fontos tengeri ütközet zajlik le“

Érdekes felszólalások a felhatalmazási vitában

A képviselőház tegnap megkezdte a megajánlási vitát. Csé-
lényi József előadó után vitéz Imrédy Béla szólott elsőnek a javaslatához. Megcáfolta azokat a pletykákat, amelyek háborús szolgálataival kapcsolatban terjedtek el és kijelentette, hogy politikai nézeteit nem revidálta és nem kínálkozott fel a rendszer szolgálatára. Hangoztatta, hogy változatlanul és töretlenül hisz és bízik fegyvereink győzelmében, a harcot diadalmasan végig kell küzdeni. Mindent átfogóan kell rendezni, a zsidó vagyonokat ellenőrzés alá kell venni. A szociáldemokrácia nem illeszthető be az új Magyarországra. A föld-birtokpolitikát a zsidó birtokok túlmenően is folytatni kell.

Kölcsey István (MÉP) hangoztatta, hogy a világnézetit harc Magyarország már régen végeleges eldőlt és a kormány minden erőt a nemzeti keresztény szociális világnézet szolgálatába állított. Magyarország karddal a kezében híven kitart szövetségesei oldalán. Kérte a zsidók mozgási szabadságának korlátozását.

Székely Jenő (Nyilaskereszt-párt) hangoztatta, hogy pártjának nincs mód, hogy a miniszterelnök politikájával szemben még csak a bizalmat is előlegezze. Azt várta volna, hogy a miniszterelnök új meglátásokat hoz a magyar közvélemény elé. Szerinte szükséges volna egy kivezető út. Ez a kivezető út jelenthetné a Ház feloszlását, új választások kiírását, vagy a nem sokkal könnyebben megvalósítható népszavazás.

Székely Jenő (Erdélyi Párt) rámutatott arra, hogy a megnevezett idők parancsolólag írják elő minden politikai erőnek azok mögött való felsorakozását, akiket az országvezetésnek súlyos terhe nyugszik. Ezért lépett az Erdélyi Párt szövetségbe a kormánypárttal. Az Erdélyi Pártnak egyik hivatását éppen abban látja, hogy nevével hirdesse azt, hogy az erdélyi kérdés nincs megoldva mindaddig, amíg csak egy erdélyi magyar is kisebbségi sorsban él. Az ezeréves halálra-kon túl élő magyarok hazatelepítése nélkül csonka volna a felépítésre váró új népi Magyarország. A magyarul nem tudó galíciai zsidókat a legsürgősebben el kell távolítani az ország területéről. Tiltakozik az ellen is,

hogy öskeresztények zsidó szem-
lomben harcosoljanak és gazdál-
kodjanak. Hosszasabban foglal-
kozott a belső front kérdésével.

Tildy Zoltán (Független Kis-
gazda Párt) hangoztatta, hogy a kereszténység nevében fel kell emelni a szavát az ellen az üz-
kedés ellen, ami a keresztény szó-
val történik. Rámutatott arra, hogy számos szociális kérdést a kisgazdapárt vetett fel elsőnek a parlamentben, megelőzve olyano-
kat, akik ma erősen túllélik a fel-
adatát. A legfőbb feladat a mai helyzetben a hadsereg továbbfej-
lesztése és ellátása, Katonánkér-
és hozzátartozóikért minden ál-
dozatra hajlandók vagyunk. A második feladat a belső rend fenntartása. A Kisgazdapárt örül annak, hogy funkcionáló nagy-
iparunk van, de két követelmény van az iparral szemben: 1. A nagyipar is törekedjék arra, hogy a mezőgazdasági termékek és az ipari termékek ára között meg legyen az összhang és 2. nagyipar elsősorban az ország belső szükségletét és itten is első-
sorban a hadsereg szükségletét lássa el. Ezután tiltakozott az ellen, hogy egyes élelmickek elégtelensége vagy hiánya miatt a magyar gazdákat okolják.

Mezey Lajos beszéde elején történelmi visszapillantásban is-
mertette a közép-európai állam-
alakulások fejlődését és a moszkovita politika harcát a tenger-
kerért. A Kárpátok vonala nem csak földrajzi, hanem kulturális határvonal is. A szegedi gondolat természetes és okszerű eredménye a magyar alkotmányos felfo-
gásnak. A Dunamedence rendezésénél a magyarságra döntő fel-
adat vár. Magyarország nélkül etekintetben intézkedni nem lehet.

Interpelláció

Azután az interpellációkra tét-
tek át. Rajniss Ferenc volt, aki a cenzura működését tette kifogás tárgyává. Reibel Mihály a vas-
úti alkalmazottak fizetése ügyé-
ben szólott. Az alkalmazottak érdekében központi ellátást kért. Csóor Lajos a pénzügyminiszter-
hez interpellált a gazdaadósok rendkívül tökéltörlesztése ügyé-
ben. Mester Miklós a földművelésügyi miniszterhez interpellált a kisemberek kárára történt köl-
csönjuttatások tárgyában. Reibel Mihály a bírósági végrehajtók államosítását kérte a igazságügyi minisztertől. Palló Imre a közpö-
művészetben uralkodó idegen szellem kiirtása és a magyar közpö-
művészet korszerű átszer-
vezése tárgyában interpellált.

Meskö Zoltán a belügyminis-
terhez intézett kérdést a lügke-
tiltott úton való forgalombahoz-
talának ellenőrzése tárgyában.
Budinszky László volt, aki a sebesült honvédek elhelyezésé-
ről azt javasolta, hogy a svábhegy-
szállókat vegyék erre a célra igénybe. Az interpellációkat ki-
adták az illetékes miniszterek-
nek. Ezzel a Ház ülése nyolc-
órakor véget ért.

Meteor Mozdó műsora
Csütörtökön, pénteken, szombaton
A régi keringő
Páger, Szilassy, Szörényi Éva, Szilley Margit magyar filmje.
Előadások du. 5 s 7 órákor.

Vígyszínház mozdó
Ma 5 és 7 órákor utoljára Jacobi világhírű operettje:
Leanyvasár
A legszebb, a legvilágosabb magyar film!
Fősz: SZELECKZY ZITA, SÁRDY, LATABÁR, Kiss Manyi, Vaszary Piri.

Apoiló filmszínház
Előadások: 3, 5, 7 órákor. Pénztár: 10-től 12-ig, délután: 2-től végig.
A szenvedélyes szerelem filmje. Karády Katalin párás alakítása
A halalos csók

Hun-ária Filmszínház
Ma először
KARÁDY KATALIN és SOMLAY ARTUR főszereplésével:
ALKALOM
A Bulgár-Magyar kultur-
egyezmény alapján készült magyar világfilm.
Többi szereplő: Szilassy, Csörtös, Blitsi, Somogyi, Pethes.
Előadások: kezdete: 5 és 7 órákor.

A Tiszántúli Református Egyházkerület őszi közgyűlése

Megemlékezés Kormányzóhelyettesünk hősi haláláról, honvédeink harcairól
Tartalmas vita a lelkeszhány okairól, a reverzális kérdéssel a püspök nagy
figyelmet keltett jelentése kapcsán — A közgyűlés elfogadta Uray Sándor
lemondását a főjegyzői tisztségről

A Tiszántúli Református Egyházkerület D. dr. Révész Imre püspök és báró Vay László főgondnok elnöklésével a város háza dísztermében tartotta meg rendes közgyűlését. A tanácskozást a püspök bibliaolvasással és Istenhez szálló imával nyitotta meg. Isten az egyedüli köszikla ebben a mai világban.

A főgondnok megnyitó beszéde

Báró Vay László főgondnok mondtó megnyitó beszédét.

Mielőtt az ülést megnyitnám és az ügyek érdemleges tárgyalására áttérnék — kezdte szavait — mindenekelőtt egy szomorú kötelességet kívánok teljesíteni. Meg kívánok emlékezni arról a nagy veszteségről, amely vitéz Horthy István kormányzóhelyettesünk hősi halála által nemzetünket s Kormányzó Urunkat érte. Horthy István a nemzet jövő reménye és a Horthy-nemzet büszkesége volt. Olyan példát mutatott a hazai és külföldi népek számára, melynek fény sugarai az ország határain messze túl világítanak, a nemzetet ért nagy veszteséget csak az ország-világ előtti példamutatás kárpótolja. A tiszántúli reformátusság nemcsak mint jómagyart gyászolja Horthy Istvánt, hanem mint egyházunk híját is, aki a Tiszántúli szülötte volt. Mi egymással összeforva egy emberként állunk a Főméltóságú Úr és családja mögött nagy fájdalommal és hódolattal és minden részvétünkkel.

A főgondnok ezután megemlékezett az egyházkerület halottairól, dr. Németh Károlyról, Mikecz Istvánról, Telegdy Józsefről, gróf Tisza Lajosról, Péchy Lászlóról, kiknek emlékeit jegyzőkönyvbe veszik.

Meg kell emlékeznünk azokról a magyar testvéreinkről is, folytatta a főgondnok — akik a messze távol keleten farkasszemet nézve a bolsevizmus ördögével életüket és vérüket áldozták fel a Hazáért, a vallásért, az egész európai civilizációért, melyért hazánk ezeréves fennállása alatt sokat áldozott. A magyar honvédek ez a hagyományos őrt állása teszi csak lehetővé, hogy mi ezalatt ideháza az ország határain belül békésen dolgozunk s felkészülhessünk a nagy helytállásra a magyarság fennmaradásáért egy szebb magyar jövő felviradására.

Egyházkerületünk a tavalyi közgyűlésünk óta lezajlott idő alatt is igyekezett ebbe a munkába bekapcsolódni — amely munka ha a harcterektől távol is esik mégis kemény próbára teszi az államot és egyházat egyaránt. Ezt a próbát, amely a magyarság ellenálló képességének és életképességének próbátétele csak akkor fogjuk tudni kiállani, ha az országban saját portánkon rendet és fegyelmet tudunk tartani és ha erőnket a legfelső határokig képesek vagyunk felfokozni. Ehhez pedig mindenekelőtt az kell, hogy minden egyéni érdeket állítsunk a második sorba és hogy ne örlödjünk fel belső harcokban, hanem kapcsoljunk ki a mindennapi életből minden olyan kérdést, amely elválaszt és ellentétek kiborítására vezet, de helyezzük előtérbe azokat a problémákat, amelyekben vita nélkül minden tisztességes magyar embernek egyet kell tudni érteni. Fogadjuk el mindannyian maradéktalanul azt az üzenetet, amelyet az elmúlt napokban Kormányzó Urunk a magyar törvényhozáshoz intézett.

Ezeknek a feltételeknek a teljességében és teljesítésében az egyházaknak kell előjárniuk s jó példát mutatniok. Római katólikus és protestáns egyházak között féltre kell tenni azokat a kérdéseket, amelyek nem az igazi hitet, hanem egy erőltetett pozíciónyerés céljait szolgálják. Be kell szüntetni a magyar s magyar közötti ellentéteket szító és a házasságok hosszú sorát az egyházi kapcsolatokban meglazító reverzális harcot, mert ez mind csak arra alkalmas, hogy nem-

zedi összefogásunk erjét gyengítse és ellenálló képességünket lefokozza.

A magyarság a rákényszerített próbatételt csak akkor állhatja ki, ha a magyar társadalomban valamennyien, akik keresztények és magyarok vagyunk, testvériesen meg tudjuk egymással osztani a mindennapi kenyeret.

A magyar reformátusságnak a mai sorsdöntő háborús időkben tehát az a feladata, hogy önfeláldozással, példamutatással ott álljon az első sorban, hitet öntve az ingadozó lelkebe és helyes útra vezetve az eltévelyedetteket.

A magyarság csak akkor fog tudni fennmaradni az általános kálkülások mai korszakában, ha keménységet mutat, de nemcsak az ellenféllel, hanem saját magával szemben is és le tud mondani a nemzet örök fennmaradása érdekében múlt élvezetéről.

Eljenzés és taps kísérte a beszédet, melyről a közgyűlés úgy határozott, hogy jegyzőkönyvébe iktalja.

Kormányzó Urunk üdvözlése

Uray Sándor egyházkerületi főjegyző tett javaslatot Kormányzó Urunk üdvözlésére:

Egyházkerületi közgyűlésünk megnyitása alkalmából hódolattal emlékezünk a legelső Magyarra, vitéz nagybányai Horthy Miklórra, Magyarország Kormányzójára, kinek fenkölt egyénisége most ebben a pillanatban is lelki szemünk előtt lebeg.

A közgyűlés a következő üdvözlő táviratot küldte a Kormányzó Úrhoz:

A Tiszántúli Református Egyházkerület közgyűlése, az egész egyházkerület képviseletében teljes hódolattal köszönti főméltóságú Kormányzó Urunkat arról a földről, hol egykor bölcsője ringott, ahol felnvelkedett, férfivá és Isten választott emberévé magasztosult, ahonnan tisztában látjuk dicsőséges küldetését, nagy áldozathozatalt s drizzük legkedvesebbjeinek haló porait. Köszöntő szavunkban milliók szíve dobbanás egyesül: Fény nevére, áldás életére! D. dr. Révész Imre püspök. Báró Vay László főgondnok.

A közgyűlés tagjai állva hallgatták meg a távirat szövegének felolvasását és lélekbeli fakadó ovacióban törtek ki a Kormányzó Úr nevének említésekor.

Megemlékezés a Kormányzóhelyettes hősi haláláról

Uray Sándor főjegyző ezután Kormányzóhelyettes Urunk hősi haláláról emlékezett meg:

Nemcsak az egyházkerület — mondta, — de az egész Tiszántúli Református Egyházkerület nevében mélyen megatva állunk meg, tesszünk tisztességet oly korán elköltözött, nagyraváratott Kormányzóhelyettesünk emlékének s remegő lélekkel megvalljuk, hogy a gyorsan suhanó napok s nagy események sem enyhítik érte viselt fájdalmunk tüzét. Könyneink fátyolán át látjuk őt a mélytelen tiszta magasságok felé emelkedni s hiszszük, hogy a magyar nemzet mindig felfelé fog tekinteni, valahányszor Órea gondol s az eljövendő késő nemzedékek Benné fogják keresni és találni a magyar jellem, férfiaság, bátorság, puritánság és kötelességtudás prototípusát. Emlékét az Irás szavával áldjuk s örököltük ide jegyzőkönyvünk lapjaira: *«Aki sokakat az igazságra visznek minték a csilagok, örökkön-örökké fénylenek».*

A közgyűlés mély megillető-

déssel áldozott a hősi halált halt Kormányzóhelyettes Urunk emlékének

Köszönet a polgármesternak

D. dr. Révész Imre püspök ezután az elnökség nevében arra kérte a közgyűlést, hogy jegyzőkönyvében örökítse meg köszönetét a város polgármestere, dr. Kölcsey Sándor iránt, aki a jelenlegi kényszerűségben igen szívesen és a legnagyobb megértéssel szíves volt átengedni erre a délelőtti a közgyűlési termet.

Új egyházkerületi tanácsbírák

Uray Sándor főjegyző bejelentette, hogy az egyházkerület tanácsbírákká választotta a következőket: Csermák Béla lelképásztor Nagyváradról, Boros Jenőt Szatmárról, Szutor Jenőt Beregszászról és világi tanácsbíróvá választotta Harcsár Géza ügyvédet.

Az új tanácsbírák ünnepélyes eskütétele után D. dr. Révész Imre püspök intézett hozzájuk szép üdvözlő beszédet:

Mint a tűzben százszor megégett acél és mint a tűzben százszor megfeszített arany jöttetek most közénk és foglaltok be az atyák és vének díszes koronájába, amelynek azonban önfénye nincs, mert minden fényt átölt kapja, aki ott állott egykor mellettetek és ott áll ma egy új tüzes kemencében mindnyájunk mellett.

Ezzel az örvendő bizonyosságtételel köszöntünk benneteket, Nagypárad tudós lelképásztor, akinek megadatott a kegyelem, hogy meg is írjad a te történelmi nagy ekléziának legdicsőségesebb napjai történetét és meg is csinálod a te nagy ekléziád történetében az új fejezetet.

Köszöntünk titeket Szatmár véráztatta földjének katonái: Boros Jenőt és Harcsár Gézát. A nagymajtnényi síkon letörheletti a zászló, a ti szívetekben és kezeitekben nem tört le soha. Sohasem feledkeztetek el arról, hogy micsoda értékek vannak bízva a szatmári református egyházra mind örökkévalóságig, mind e világi vonatkozásban. Kérlek, bátor helytállástokat folytassatok itt tovább.

És köszöntünk téged, Beregszász lelképásztor, aki hontalan is tudtál lenni azért, mert nem

Magas színvonalú vita a püspök évi jelentése felett

Ezután került sorra az a nagy-értékű püspöki jelentés, melyet dr. Révész Imre püspök szerkesztett és nyomtatásban előzetesen megküldött minden közgyűlési tagnak.

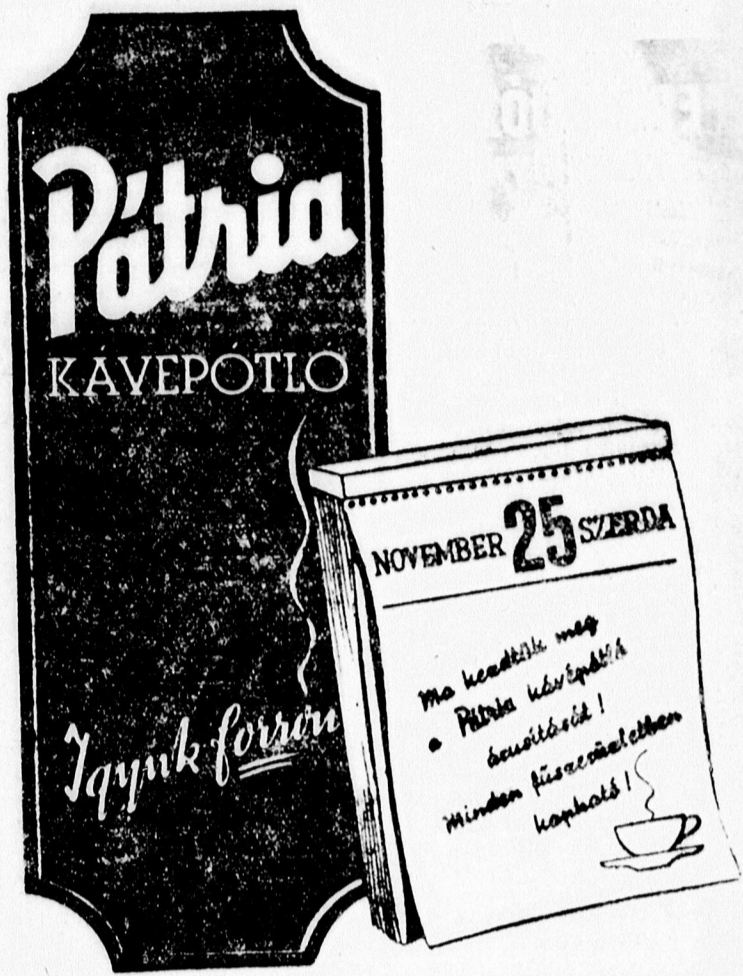
Dr. Szentpéteri Kun Béla

Az első szónok dr. Szentpéteri Kun Béla volt, aki részletesen foglalkozott a püspöki jelentéssel.

Ez a jelenítés — mondta — nem arra íródott, hogy jegyzőkönyvek néma mellékleteként éppen csak megjelenjen, hanem hogy az emberek olvassák el és elmélkedjenek rajta. A jelentésben tárgyalt témák jórészt nem is csak a mi egyházkerületünk, sőt nem is csak a mi egyházunkkal, hanem az egész magyar közéletet érdeklik.

Elsősorban említette Sz. Kun Béla a püspök elismerését a kultusz-kormány felé:

Ez új hang a közgyűléseinken, ahol inkább — és mondjuk meg őszintén, nem is alap nélkül — a panaszoknak, sőt gravameneknek szoktuk a hangját hallani. Nagy örömmel hallom ezt a hangot a püspöki jelentés-

akartál térdel-fejet hajlani a zsarnok előtt, aki hitet és népet egyszerre akart tönkretenni és az örüllő szívéből kiszakítani. Köszöntünk téged, hitnek és nemzetnek áldott bujdosója, hogy most népeddel együtt hazajöttél, hogy most itt, az ősi otthonban együtt munkálkodhatol velünk és munkálkodhatok ti mind velünk együtt, hogy jöjjön bármely új fergeteg, mi sem testben, sem lélekben ne tiportathassunk szét soha.

Az üdvözlésre Csermák Béla lelképásztor válaszolt:

Egy esztendővel ezelőtt hazatérésünk boldog öröme töltött el bennünket ebben a szent társaságban. Most a munkábaállás ideje érkezett el, hogy rávessék kezünket a közös munkára, amelyet közös multunk nagy bizonyossága és közös jövőnk nagy reményességei határoznak meg. Ebben a testvéri közösségben az Úr erőinket megsokszorozítja. Akik az Úrban bíznak, azok ereje megújul. És mi a munkára felajánljuk magunkat úgy, amint vagyunk. (Viharos taps. Eljenzés.)

itt nemcsak rótnuk van szó, hanem örölk is. Hiszem, hogy jön olyan rendelkezés, amely meghozza a lelkek békéjét és nyugalomát. Mindaddig, amíg ez meg nem történik, nem lehet a magyar társadalom körében békés és nyugalmas vegyes házasság. A Jézus követőinek különböző tempomokban imádkozó hívei el vannak zárva attól a lehetőségtől, hogy családjában békésen élhessenek. Amíg ez be nem következik, újra meg újra rá kell mutatni erre a sebre, de nem a kormány felé, hanem katolikus testvéreinkhez kell fordulnunk, hogy jöjjenek segítségünkre a magyar jövőért. (Viharos taps.)

Kun Béla ezután az egyházak anyagi bajairól és a lelképásztorok nehéz helyzetével foglalkozott. Egyházaink valóságilag vergődő küzdelmet folytatnak megélhetésükért.

Nem vagyok azon a véleményen — folytatta, — hogy a népoktatás az állam feladata. Az állam kötelessége, de nem feladata. A népoktatás végzése az egyház feladata. Sohasem halottam azt, hogy a szülő az általa fogadott nevelőre hárltsa át az általa tanított gyermekek tanításának költségeit is. Az államnak igenis meg kell nyugodnia abban, hogy az egyház végzi sok száz esztendő óta — és jól végzi — ezt a feladatot, de a költséget magának az államnak kell adnia. (Helyeslés.)

Nines mit esodálkozni azon, hogy fenyeget a lelkeszhány és már bekövetkezett a lelkeszhány. A állam számának csökkentése. A debreceni hittudományi kar színvonalát minden tekintetben megfelelő, azonban ha nem igyekezünk gyorsan és erőlesen tenni valamit, nagyon könnyen bekövetkezhet az állapot, hogy nemcsak kevés lesz a hittanulogatók száma, hanem csak azok jönnek erre a pályára, akik máshol nem kellenek. A hittanulogatók számára teljesen ingyenesé kell tenni a tanulást és ez esetben válogathatunk közöttük.

A kollégiumi jellegű oktatás eredményét nem szabad kicsinyelni, de nem szabad kielégítőnek sem tartani. Ahhoz, hogy a Kollégium a régi fényt vissza-kapja, az szükséges, hogy a színvonalának minden intézménye megfeleljen.

Végül foglalkozott a püspöki

jelentésben is tárgyalt peremviték kérdésével.

Dr Maklai Sándor

Nagy elismeréssel szolt a püspök jelentéséről, melyet mesteri műnek tart. Mély tanításokat, komoly figyelmeztetéseket és indító ösztönzéseket ad. Részletebben foglalkozik a lelkészképzéssel. Megdöbbenőnek tartja, hogy a debreceni hittudományi karon országos viszonylatban a legkisebb létszámban jelentkeztek az I. éves teológusok. A szellemi és anyagi természetű okok egész szövevénye mered itt a magyar református felelős tényezők lelkiismerete elé. *A lelkési pályára elvágásért minden arra alkalmasnak mutatózó és érdemes ifjú számára ingyenessé kell tenni.* Az egyházaknak is kellene vállalnia bizonyos számú teológus eltartását. Az ifjúságot a lelkési pályára kell irányítani. A lelképzésnek segítsenek a teológus ifjak kiválasztásánál. Hibáztatja Maklai Sándor a debreceni lelkészképzést nem tud még mindig jellegzetesen »debrecenit« nyújtani, ami megkülönböztetné Debrecenben végzettéket minden más iskolából kikérülő teológusoktól.

Id. Porzolt István esperes

A lelkési utánpótlás kérdése nemcsak anyagi és tanulási kérdés. Valami hiányzik belőlünk ma élő lelkészekből, tanárokból, iskolákból és az egész egyházból. Az hiányzik, ami ellenállhatatlan vonzóerőt gyakorolna az utánnak jövő nemzedékre. A református szónak nincs meg az a komoly tartalma a testületéknél és személynél, akik ezt hordozzák. Magunkba szállásra van szükség, hogy meglássuk hibáinkat. Bizonyoságtételre, vallásos életre, olyan kisugárzásra van szükség, amely vonzóvá teszi a lelkési pályára belépését a tanítói és tanári állásokat.

Tanítók nyilatkozata

Ormos Lajos igazgató a tanítók nevében olvasott fel nyilatkozatot. A múlt évben hozott határozataik nem váltottak ki kedvező hatást és fogadtatást az egyház vezetői körében. A Szoboszlón tartott tanítói gyűlésen olyan megoldást kerestek, amely a vezető személynél tetszését elnyeri. Ezen a gyűlésen a püspök és Uray Sándor is megjelentek és ez a körülmény termékenyítő és áldást hozó volt. A püspök nagyrészt tanácsai guzdagították a tanítókat. A tanítókkal szemben megnyilvánult szeretetéért hálás szívvel mondanak köszönetet.

A többi szónok

Harsányi Pál esperes: Révész Imre első papja egyházkerületének, rem azért mert püspök, ha nem mert az Istennek papja. Öröm és boldogság nekünk a püspök élete és szolgálata.
Bakó László szegedi lelképzés vezetője a reverzális kérdéssel foglalkozott és pedig olyan szempontból, amely szembenállt a püspök álláspontjával. Utalt arra a harcra, amelyet Szegedről már tíz évvel ezelőtt megindítottak a reverzális törvény ellen. Megvilágította a reverzális igazi lényegét. Szerinte a katolikus egyházban is tekintélyes réteg várja a mai reverzális törvény megszüntetését. Ez a kérdés a magyar holnappal áll összefüggésben.
Kósa Zsigmond a lelkészhiány kérdésével foglalkozik. A lelkész nem képes nevelteni gyermekeit, eladósítja magát. A segítségnek

tehát a probléma megoldásánál elsősorban itt kell kezdődnie.

Simonfalvy Árpád megköszönte a püspöknek a máramaros-ugocsa megyei látogatását, amely őket nemzeti érzésükben és öntudatukban igen megerősítette. A multban — mondta — éppen református hitünk tartott meg bennünket nemzeti érzésünkben. Északkeleti Magyarországon a legtöbb vegyesházasság történik. Az ottani társadalmi és felekezeti békének egyik biztosítója a vegyes házasságok rendszere. A nemzeti egység érdekében ragaszkodnunk kell ahhoz, hogy a régi helyzet visszaálljon és hiszszük, hogy a katolikus oldalon is ezt kívánják.

Révész Imre püspök válasza

A felszólalásokra Révész Imre püspök válaszolt, örömet fejezte ki a színvonalas felszólalások felől. Köszönetet mondott nemcsak az iránta sugárzó bizalomért és szeretetért, hanem mert megértették intencióit. Kifejezetten köszönetet mondott Bakó László felszólalásáért, amelyben eltérő vélemények adott hangot. Nem azért van a püspöki jelentés — mondta Révész Imre, — hogy az ellenvéleményeket ne váltsa ki. Engem sem azért ültettek ide, hogy az ellenvélemények iránt ne legyek türelmes, sőt abból tanulni kész és ami mindennél fontosabb, az egyházunk nem arra való, hogy itt az ellenvélemények legfeljebb a pad alatt, vagy a malom alatt kívánjanak érvé-

Uray Sándor lemondása a főjegyzői tisztségéről

Uray Sándor egyházkerületi főjegyző levelet intézett a közgyűléshez, mely így szolt: „Mély tisztelettel kérem egyházkerületi főjegyzői megbízatásom alóli felmentésemet. Isten iránti engedelmis szívvel vállaltam öt évvel ezelőtt ezt a megbízatást és annak legjobb tudásom szerint óhajtottam minden vonatkozásban megfelelni most pedig arra vágyom, hogy nálam fiatalabb munkaerő vegye át eddig viselt tiszteletet. Bátor vagyok felajánlani, hogy utódomban munkába állásáig változatlan hűséggel és szorgalommal ellátom az összes főjegyzői teendőket“.

A közgyűlés a következő határozatot hozta: Egyházkerületi közgyűlésünk őszintén fájjalja, hogy Uray Sándor sokszor kipróbált és fényesen bevált képességét a főjegyzői székben nélkülözni lesz kénytelen de nem zárkozzák el szándékának tiszteletben tartása elől, annál kevésbé, mert bizonyosan tudja, hogy a főjegyzői székbeli való távozásával nem fog csökkenni az a szolgálat, amelyet Uray Sándor anyaszentegyházunk érdekében végez. Felszabaduló erőt többi nagyfontosságú lelképzési munka terén gazdagon fogja értékesíteni.

Midőn Uray Sándor lemondását a közgyűlés tudomásul veszi, neki főjegyzői tisztségében végzett nagyrészt szolgálatait hálás köszönetet mond és felkéri őt, hogy utódjának belkutatásáig a lemondó levélben felajánlott szíves készségével az egyházkerületi lelkési főjegyzői teendőket továbbra is ellátni szíveskedjék.

A közgyűlés a lemondás folytán megüresedett lelkési főjegyzői tisztségre a szavazást elrendelte és felkérte a püspököt, hogy a szavazás végrehajtására a szükséges intézkedéseket tegye meg.

Révész Imre püspök közvetlen és meleg szavakkal emlékezett meg Uray Sándor érdemeiről. — Amilyen igaz és őszinte az egyházkerület elismerése éppen olyan igaz és őszinte az én elismerésem, az én köszönetem is. Uray Sándor közel 40 éves fáradságtalan munkássága ideje alatt mindig érezte, hogy ő Isten

nyesülni.

— Amikor a reverzálisra vonatkozó soraimat leírtam, abban a pillanatban tudtam, hogy magyar református egyházunk nagy többségének közvéleményétől eltérő, sőt azzal részben ellentétes álláspontot fejezek ki. De nem azért ültettek engem ide, hogy aggodalmasan figyeljem mindig a magyar református egyház közvéleményének visszhangját és csak hajszálnyira sem térjek el attól, amit ott észlelek. (Taps.) Kötelességem, hogy meggyőződésemel még akkor is kifejezzem, ha az egyház mérvadó közvéleményével állok szemben, még ha nagyon tisztelt szolgatársaimmal állok is szemben. Meg kell azonban jegyezmem, hogy szolgatársaim között nincs ott drága mesterem és tanítóm, Ravasz László, mert ellentétben a közvéleményben elterjedt benyomással, Ravasz László legutóbbi két megnyilatkozása, az ORLE közgyűlésen tartott székfoglalója és az egyházkerületi közgyűlésen egyetlen szóval sem szolt a reverzális törvény ellen. Azt monddta, lehetetlen, hogy közönyösen nézze az állam azt a lelki kínt, amelybe a polgárság százai kerülnek, de nem fűzte hozzá azt a kívánságot, hogy töröljék el a törvényt és akkor minden jó lesz. Megálapítom, hogy Ravasz Lászlóval ellentétben nem állok. Teljesen ugyanazon a véleményen vagyok, mint ő és ő ugyanazon a véleményen van, mint én. (Zajos taps.)

Emlékezés

A közgyűlés mély részvétellel és kegyelettel emlékezett meg gróf Tisza Lajos egyházkerületi tanácsbíró haláláról. Ugyancsak kegyelettel parentálták el pécsújfalusi Péchy László nagykarolyi egyházmegyei gondnokot is.

A miniszterelnök levele

Az egyházkerületi közgyűlés örömmel vette Kállay Miklós miniszterelnöknek köszönő levelét melvet az egyházkerületnek válaszképpen küldött miniszterelnökké való kinevezése után.

Dr Magoss György fenntartotta lemondását

Dr Magoss György egyházkerületi tanácsbíró, idős korára és gyenge egészségi állapotára hivatkozva tisztelettel lemondott a lemondását ismételt felkérésre is fenntartotta. Az egyházkerület mély sajnálattal vette ezt tudomásul, fáradhatatlan, lelkes munkájáért köszönetet mondott s további életére Isten áldását kérte. A közgyűlést ma csütörtökön folytatják.

— A török képviselőház elé törvényjavaslatot nyújtottak be, amely tízévi súlyos börtönnel és 100.000 török font pénzbírsággal sújtja az ádrágítókat.

Fontos figyelmeztetés!

Ne küldjön senki politikai propagandát tartalmazó levelezőlapot honvéd ségünknek.

Az utóbbi időben egyes politikai pártok tagjai megkísérelték, hogy politikai propaganda célzattal levelezőlapokat küldjenek tábori postaszámokra a hadművelési területen szolgálatot teljesítő honvéd egyéneknek.

A honvédségnek mindenféle propaganda tilos. Ezért illetékes katonai helyről közlik a közön-

séggel, hogy politikai propagandát tartalmazó levelezőlapokat honvéd egyéneknek ne küldjen senki, mert az ilyen természetű levelezőlapokat megsemmisítik és így magántermészetű közlések sem juthatnak el a hárterén vagy a megszálló csoportnál teljesítő hozzátartozóikhoz. (MTI)

Bosszúból megölt egy 8 éves kisleányt, — halálra ítélték

Lukács András 29 éves vámosújfalusi lakos, aki egyik lábára béna és koldulásból élt, hosszabb ideig Balogh Béla háztartásában lakott, aki azonban kiutasította, mert bűncselekmények miatt börtönbüntetésre ítélték.

Lukács András ezért bosszút esküdött Balogh Béla ellen. Ez év májusában elhatározta, hogy megöli volt szállásadóját, de útközben annak nyolcéves Magda nevű leányával találkozott. Hirtelen elhatározással a gyermeket az erdőbe csalta és ott késével felkoncolta.

Rablógyilkosok lemészároltak egy házaspárt Kelebián

A Szabadrához tartozó Kelebián rablógyilkosok kegyetlen módon lemészárolták Molnár Sándor jómódú gazdálkodót s feleségét. Mindkettőjüket verberfagyva, holtan találták a konyha padlóján. Az asszony fejét balta csapások érték, teljesen széttroncsolódott, Molnáron pedig nagy halálos sebet találtak. Arcát gély

telen elhatározással a gyermeket az erdőbe csalta és ott késével felkoncolta.

A sátoraljujhelyi törvényszék gyilkosság büntetőértéket halálraítélte. A kassai tábla az ítéletet helybenhagyta. A Kúria ma tárgyalta az ügyet, a semmisséget elutasította és a halálos ítéletet jogerőre emelte. A Kúria ezúttal kegyelmi tanácsa alakult de annak határozata titkos.

Ítélet hűtlenség, illetve kémkedés miatt

A Magyar Távirati Iroda jelenti, hogy a m. kir. honvédtörvényszék idegen államok javára elkövetett hűtlenség, illetve kémkedés büntette miatt elítélte:

1. Almasan György román állampolgárt életfogytiglanig tartó fegyházra, tíz évi hivatal- és politikai jogvesztésre, továbbá az országból való kiutasításra és a visszatéréstől örökre való eltiltásra.
2. Betea (Betya) Jánost 15 évi fegyházra, 10 évi hivatal- és politikai jogvesztésre és a határsávból való kitiltásra.
3. Dusa Miklós román állampolgárt 15 évi fegyházra, 10 évi hivatal- és politikai jogvesztésre, továbbá az országból való kiutasításra és a visszatéréstől örökre való eltiltásra.
4. Koncz Ágostont 15 évi

lyő fürta át, azonkívül torkát is ávágták.

A lakásban leírhatatlan rendetlenség volt. A gyilkosok mindent felrogtattak, pénzt keresve. Molnár igen jómódú ember volt mindig nagyobb pénzüsszeget tartott otthon, a gyilkosság után azonban a pénz eltűnt. A csendőrség nyomoz a gyilkosság ügyében.

fegyházra, 10 évi hivatal- és politikai jogvesztésre és a határsávból való kitiltásra.

5. ifj. Mányi (Mani) Jánost 8 évi fegyházra, 8 évi hivatal- és politikai jogvesztésre és a határsávból való kitiltásra.

6. Snyozik Györgyöt 5 évi fegyházra, 6 évi hivatal- és politikai jogvesztésre, továbbá a mindenkori magyar-szorb határsávból való kitiltásra.

8. Migyánka Lászlót 5 évi fegyházra, 6 évi hivatal- és politikai jogvesztésre, végül a határsávból való kitiltásra.

9. Bucsak Lászlót 3 évi és 6 hónapi fogházra, 5 évi hivatal- és politikai jogvesztésre, végül a határsávból való kitiltásra.

10. Velicskó Lászlót 3 évi fegyházra, 4 évi hivatal- és politikai jogvesztésre, továbbá illetőségi helye, Huszt kivételével, a határsávból való kitiltásra.

Valamennyi ítélet jogerős.

Debreceni Csokonai Színház
Csütörtökön este: Simonyi óbester.
Pénteken este: Párisi express.
Szombaton délután: Párisi express.
Szombaton este: Simonyi óbester (Bérlétszűnet)

— Nagy Csilla és Bakoss István házasságot kötöttek. A Csokonai-színház két ünnepelt tagja, Nagy Csilla, a kitűnő szubrettprimadonna és Bakoss István bonviván szerdán délelőtt kötöttek házasságot a debreceni anyakönyvi hivatalban, ahol dr. Deák Sándor anyakönyvvizelő helyettes eskette össze a művészpárt, szép beszédet intézve hozzájuk. Tanúk voltak: Márky Géza színművész és dr. Karsay Endre ügyvéd. A szertartáson megjelent a Csokonai-színház igazgatója és művészgárdája, akik szeretettel üdvözölték a fiatal párt. elhalmozva őket jók-

vánságaikkal. Az egyházi esküvőn Kecskés József református lelképzés vezetője és Bakoss István Csillát és Bakoss Istvánt

FILM

A Vígyszínház nagy sikerrel újította fel a „Leányvásár“t, melyet a közönség most is szívesen fogadott. A kísérő műsor jó

Csokonai Színház

Csütörtökön este bérlétszűnetben a rádióközvetítéses országos érdeklődést keltett

Simonyi óbester

Ragyogó kiállítás, hatalmas tömegfelvonulások, romantikus történet, remek muzsika! A címszerepben: B. UNGER ISTVÁN.

Tánciskolák

* Schaff tánciskolájában, a Koronában december 7-én új tanfolyam kezdődik. Ma este hét óráról összeáll.

* Vattay Margit tánc- és muzsika iskolájában szakszerű mozgástanvelés, tánc, akrobatika, stepp, 3 éves kortól hallásképzés. Kossuth 11

Órák, ékszeri szaküzletben vásároljon és javíttasson
Hora Endre ékszerésmester
Kostya Jenő órásmester
Kossuth u. 2. szám. Telefon: 34-59. Rózsa virágcsarnokkal szemben.

Ráncatlanító kúrák tökéletes eredménnyel
Bőske kozmetika Arany Janos u. 6.

Jön a hadkötelezettségi adó és a hadmentességi váltás

Reményi-Schneller pénzügy miniszter a napokban terjeszti a törvényhozás elé a javaslatot, amely szorosán összefügg a katonai szolgálattal és a háborús állapottal és adóval sújtja azokat, akiket az állításkötelezettség teljesítése során, végleges osztályozásuk alkalmával katonai szolgálatra alkalmatlannak találtak; váltás-got követel azoktól, akik akár voltak katonák, akár nem — a most folyó világháborúban sem katonai, sem honvédelmi munkaszolgálatot nem teljesítettek. Az előbbi közszolgálatot, amely a szolgálattal kötelezettséggel függ össze, a javaslat hadkötelezettségi adónak nevezi, az utóbbit, amelyet csak a behívás alól mentesültek fizetnek, hadmentességi váltásnak.

A hadkötelezettségi adót azok a katonai szolgálattal alól mentesülő állításkötelesek fizetik, akik 1. alkalmatlanságuk miatt egyáltalán nem teljesítettek katonai szolgálattal, 2. azok, akiket póttartalékba he-

lyeztek, 3. akiket megkezdett katonai szolgálattal kitöltése előtt elbocsátottak a honvédség kötelékéből. Ezek rendszerint keresetnélküli kiskorúak vagy pályájuk kezdetén levő fiatal emberek, tehát túlnyomórészt szülői támogatásra szorulnak, ezért a hadkötelezettségi adó kivetésekor nemcsak saját, hanem szülőjük vagy eltartójuk jövedelmét is számításba veszik.

A hadmentességi váltásról minden 24. életévét betöltött, de 70. életévét meg nem haladott állampolgárnak kell fizetnie, akit jelenleg katonai szolgálattal, vagy honvédelmi munkára nem vesznek igénybe. A „váltás” szó itt nem azt jelenti, hogy a szolgálattal a kérdéses összeg lefizetésével meg lehet váltani, hanem csak azt, hogy az állam ezt a közszolgálatot mindazoktól szedi váltás fejében, akik a hadkiegészítő parancsnokságoktól tényleges szolgálattal vagy honvédelmi munkára behívót nem kaptak.

Hogyan vetik ki az új adót és a váltást?

A hadkötelezettségi adó mértéke természetesen súlyosabb, mint a hadmentességi váltásé, mert az előbbi a három éves tényleges katonai szolgálattal alól való mentesség ellenében jár.

A hadkötelezettségi adót egyszersmindkorra vetik ki a három év alatt, negyedévi egyenlő részletekben kell megfizetni.

A hadmentességi váltás mindig csak a háború, vagy háborús veszély tartamára vehető ki és csupán abban az esetben, ha a kormány a kivételes hatalmat igénybe veszi. — A körülmények mérlegelése alapján a miniszterium dönti el, hogy mikor van szükség a kivételes hatalom igénybevételére, ezért a hadmentességi váltás kezdetét és végét a minisztertanács állapítja meg.

A hadkötelezettségi adó alapja az egyes hozadéki adókban alapul vett jövedelemhez, vagy a hozadéki adó összegéhez igazodik, mértéke pedig jövedelemforrásoként különböző, aszerint, hogy a szóbanlévő adó kivetésekor a nyers jövedelem vagy a tiszta jövedelem volt-e az adóalapja.

Ebből következik, hogy ha az adózónak többféle forrásból van jövedelme, a hadkötelezettségi adó végösszegét az egyes jövedelemforrások után külön-külön kiszámított adók együttes összege adja.

A hadmentességi váltás alapja a jövedelemadóban alapul vett jövedelem vagy a jövedelemre vonatkozó engedély lakásbér összege.

A jövedelem alapján 0,6—4 százalékgig terjedő progresszív kulccsal kiszámított váltás és a lakásbér alapján 3—10 százalék — illetőleg azok, akik nem köztartós lakásban laknak, 1—8 százalékgig — terjedő progresszív kulccsal kiszámított váltás között a nagyobb összeget kell a fizetésre kötelezetre kivetni.

A törvényjavaslat a hadkötelezettségi adó és a hadmentességi váltás alól mentességet is állapít meg. Ebben a mentességben főként alacsonyabb színvonalon élők részesülnek.

Mindkét adó kivetése az adónival hatáskörébe tartozik és a kivetés ellen a pénzügyigazgatóságokhoz fellebbezéssel, illetve a közigazgatási bírósághoz panasszal lehet élni. A hadkötele-

zettségi adó kivetése, mint már említettük, egyszersmindkorra történik, a hadmentességi váltás összegét viszont évről-évre vetik ki. Az első ízben megállapított váltás összegét a következő évekre is változatlanul fenn kell tartani, hacsak az adózó viszonyaiban — azaz a jövedelemadóján, vagy a lakásbér összegében — olyan változások nem következtek be, amelyek a váltás magasabb, vagy alacsonyabb összegben való kivetését indokolnák.

A hadkötelezettségi adóval kapcsolatban az adózóknak bevallást kell tennie a birtokában lévő vagyontárgyakról vagy jövedelemforrásokról, a hadmentességi váltással kapcsolatban viszont nem terheli bevallási kötelezettség, csupán az adóév november 1 napjáig bekövetkezett olyan változásokról kell bejelentést tennie, amelyek következtében a következő évre a váltásból kisebb vagy nagyobb összegben lehet kivetni.

Ezekhez az új közszolgáltatásokhoz fontos kincstári érdekek fűződnek, ezért a törvény szigorú büntetést állapít meg a kincstár károsodását előidéző cselekményekre. A büntetés mértéke a szokásos: az adócsalást a megrövidített adó háromnyolcszorosáig terjedő pénzbüntetéssel, a szabálytalan cselekményeket az adó egyszerűsége terjedő pénzbírsággal büntetik.

Az igazgatók tanfolyamának mai munkarendje

Ma kezdődik meg a tankerületi királyi főigazgató által igazgatók és szakfelügyelők számára rendezett tanfolyam.

A tanfolyam résztvevői a Kereskedő Társulat dísztermében gyülekeznek reggel nyolc órára. Kiss József tankerületi királyi főigazgató megnyitja a tanfolyamot, majd „A kor és nevelés címen előadást tart.

Azán Rábold Gábor a cserkész új szervezetéről, dr. Kovács Máté a magyar nyelv és irodalom tanításának korszerűségről tartanak előadást, ezt megbeszélés követi. Délután dr. Zombor Zoltán a ref. tanítóképzésben, dr. Heger Flóris a kereskedelmi középiskolában tartanak bemutató előadást. A bemutató előadások a Dóczi-intézetben lesznek.

DEBRECZEN 5. OLDAL 1942. XI. 26.

Debreceni kerületi tűzoltó tanfolyam

Debrecen város hivatásos tűzoltósága a vidéki önkéntes, kötelek és magántűzoltóságok tisztjeinek kiképzése terén még a budapesti tűzoltóparancsnokságot is túlszárnyalta. Tegnap volt a 25-ik kerületi tűzoltó tanfolyam záróvizsgálata, ezzel szemben Budapesten eddig csak 16 kerületi tanfolyam volt. A 25 debreceni tanfolyamon összesen 1124 hallgató kapott bizonyítványt. A tegnapi záróvizsgát ifj. Dömsödy Imre tb. főjegyző nyitotta meg s a hallgatók úgy emlegetik, mint a gyakorlatban igen szép eredményről tanubizonyítást. A tanfolyam felügyelője ifj. Dömsödy Imre tb. főjegyző, parancsnoka vitéz dr. Roncsik Jenő kerületi tűzrendészeti felügyelő, előadói pedig a debreceni hivatásos tűzoltóság tisztjei, valamint a vidéki tűzoltóságok kiváló parancsnokai voltak. A hallgatók törvényhatóságokként a következőképpen oszlottak meg: Békés 13, Bihar 1, Debrecen 4, Hajdú 9, Jász-Nagykun-Szolnok 10, Szatmár 3, Szabolcs 5, Ugocsa 1. Egyidejűleg a tanfolyam keretében kismotorfeleskendő tanfolyam is volt, amelyet 39 hallgató végzett el.

A vizsga befejeztével Dömsödy Imre és vitéz dr. Roncsik Jenő intéztek lelkesítő beszédet a hallgatókhoz, akiknek nevében Sipos Sándor gyulai textilgyári művezető válaszolt és fogadalmat tett mindnyájuk nevében, hogy a tanfolyamon halottakat a köz érdekében fogják felhasználni, jó hazafiak, jó magyarok és jó tűzoltók lesznek.

Turisták akciója a hadikórház karácsonya javára

Turista választmányi ülés

Kedden este tartotta a Magyar Turista Egyesület debreceni osztály választmányi ülését, melyen dr. Milleker Rezső egyet. ny. r. tanár, osztályelnök is résztvett. Foglalkozott a választmány a december 1 napján megtartásra kerülő közgyűlés előkészítésével. A dr. Horvay Róbert ügyv. elnök lemondását sajnálattal vette tudomásul és helyére Jakucs István alelnököt jelölte a választmány a közgyűlésnek javaslatba hozandó ügyvezető elnökül. Az illyként megüresedett alelnöki tisztségre P. Gulyás Endre, az ő választmányi tagsági helyére, valamint a Szabó Lajos elköltözése folytán megüresedett választmányi tagsági helyére pedig Kamarás Gyula ny. máv. műhelyfőnököt és Csócsits Lajos egyesületi tagokat jelölte. Ezen tisztségekre a választásokat véglegesen a december 1-i közgyűlés fogja megjelteni.

Foglalkozott a választmány a hadikórház részére a MTE központja által kért adomány kérdéssel s úgy határozott, hogy a budapesti hadikórház részére e címen 20 pengőt küld, míg a debreceni hadikórház karácsonya javára gyűjtést indítva tagjai körében, ezek önkéntes adományából befolyó összeget kívánja juttatni. Erre a célra már a választmányi ülésen 80 P gyűlt be, amihez adományokat köszönettel fogad még az egyesület.

A Hadirokkantak Egyesülete karácsonyi akciójára 10 pengőt adományozott a választmány, mivel az idén a gyermekfelruházást a beszerzési nehézségek miatt nem áll módjában az osztálynak megrendezni.

A titkári jelentést az elmúlt év munkásságáról, valamint a pénztáros jelentését a pénzkezelésről, zárószámadról és költségvetésről a közgyűlés elé terjeszteni javasolta.

Diakonizsák fogadalomtétele és felszentelése a Kistemplomban

Az egyházkerület közgyűléseinek tagjai és nagy közönség vett részt a Kistemplomban tartott diakonizsák felszentelési ünnepélyen. 11 diakonizsát több mint egy évtizedes odaadó működés után végleges szolgálattal avattak fel.

Közének után D. dr. Révész Imre püspök bibliát olvasott, majd emelkedett szellemű beszédet intézett a felavatandó diakonizsákhoz, mint mondta: „Jézus nőtestvérei”-hez. Azt a kérdést fejtette, hogyan maradhatnak meg Jézus családjában nem vér, hanem Lélek által. Először is szeretettel. Isten akaratát cselekvő és cselekedni kész emberek közt, az egyházban, mint Jézus családjában sem lehet és nem is képzelhető el más alapkapcsolat, mint a szeretet. Ezt az emberi alapkapcsolatot az egyház életében semmi nem pótolhatja és nem feledtetheti: sem a jogé, sem a világi okosságé, de még az átlagos tiszt eserkölségek kapcsolata sem. — A szereteten kívül a szolgálat és a szenvedés is közel visz Istenhez. Jézus családjára a szenvedés akkor következik be, amikor Isten titokzatos, próbáló akaratát nem engedi, hogy az egyház aprópénzre váltsa a szeretetnek nála letett aranytömbjeit addig, amíg tűzbe nem veteti azt, mert még mindig salakosnak találja és azt akarja, hogy tisztább arany legyen belőle. Isten ő, örök szeretetakarata a Jézus Krisztus megváltói szolgálata által bizonyult be, de megváltói szenvedése által teljesült be. — Ugyanígy akarják csele-

kedni Isten akaratát Jézusnak most megjelent nőtestvérei, e mi kedves felszentelendő diakonizsák testvéreink is. Megváltójuk hívásának engedelmeskedtek, amikor kis családjuk közösségéből kibontakozva, Jézus nagy családjának, az anyaszentegyháznak akarják szentelni életüket Jézus iránti hálából szeretet által, szolgálat által, szenvedés által — mondta a püspök.

A püspök mély hatású beszéde után ismét ének hangzott el, majd Révész Imre néhány szót szolt a fogadalomtétele előtt. — Uray Sándor egyházkerületi főjegyző nevéükön szólította a felszentelendő diakonizsákat, bemutatván őket a gyülekezetnek, névszerint:

Balogh M. Adél, Dudás M. Otília, Héjas E. Erna, Huszár Lenke, Magyar M. Kornélia, Rab E. Klára, Sörös J. Janka, Szalay Erzsébet, Urr I. Izabella, Váczy J. Judit, Vida Zs. Berta.

A püspök kérdésére kijelentették, hogy készek fogadalmat tenni, mire ennek szövegét Uray Sándor főjegyző felolvasta, ezt a testvérek utána mondták, majd az Úr asztala előtt térdreborultak a püspök, a főjegyző és az esperesek ének elhangzása után kezüket a felszentelendő fejére tették és egy-egy bibliai igével megáldották őket. Újabb közének után a püspök az egyházért és a felszentelt testvérekért imádkozott, megáldotta a gyülekezetet.

— Az ünnepélyes felszentelés közénkel fejeződött be.

Tömegesen ítélik el a léggölgök kihágásait

A debreceni rendőrség, mint kihágási bíróság tömegesen vonja felelősségre a léggölgök kihágásait, elkövetőit. Különösen sok ítéletet hoznak olyan ügyekben, amikor a feljelentés szerint egyes lakosok az elsőtételési rendeletnek nem tesznek kielégítően eleget. A jövőben a hatóságok ezeket az eseteket még nagyobb szigorral bírálják el és a léggölgök kihágásait elkövetőit elzárással sújtják.

Dr. Papp Menyhért rendőrtanácsos, kihágási bíró léggölgök kihágásait miatt, mert lakásukat nem sötétítették el kellő gondossággal és a fény egyes helyeken kiszivárgott, özv. Kiss Józsefné Kassa-út 3. szám alatti lakost, Kaposi Géza Piac-utca 28. szám alatti lakost 50 pengő pénzbüntetésre, Zsurzsa Ferenc fűszeres, Árpád-tér 39. szám alatti lakost 30 pengő pénzbün-

tetésre, Makkai Lajos cipész, Meszena-utca 15. szám alatti lakost 20 pengő pénzbüntetésre, Uray Gyula klinikai lakost 20 pengő pénzbüntetésre, Fleischmann Hermann Simonffy-utcai lakost 30 pengő, Grünbaum Miklós utazó, Simonffy-utca 38. szám alatti lakost 20 pengő, Kant Aladár Csokonai-utca 9. szám alatti lakost 50 pengő, Kiss András fűszeres, Árpád-tér 15. szám alatti lakost 20 pengő, dr. Riesz Kálmán Hatvan-utca 58. szám alatti lakost 20 pengő pénzbüntetésre, erősen kivilágított kerékpárja miatt Kálmánchey József Tegez-utcai lakost 30 pengő, Svéd Mihály Erőss Lajos-utca 13. szám alatti lakost 30 pengő pénzbüntetésre, Bata János Szepességi-utca 32. szám alatti lakost pedig mert léggölgök szolgálattal el hagyta, kétnapi elzárásra ítélték.

A Kúria felemelte a pénzügyőrök nyírábrányi legény büntetését

Nyírábrányban — mint annakidején megirtuk — egy táncmulatság után a hazatérő legények közül valaki burgonyával megdobta Fileman Albert pénzügyőri szemlést, aki megtorlással meg akarta motozni a legényeket, sőt a leányokat is.

Nagy vita indult meg és verekedés támadt, melynek során a szemlést fegyverrel is elővette, de nem használhatta, mert Kúria Vilmos 27 éves gazdalegény egy karóval úgy fejbévágta, hogy a szemlést koponyája betört.

Súlyos sérülése ellenére két kilómétert gyalogolt még a pénzügyőri laktanya felé, de a sok vérvesztéstől elájult és meghalt az utána.

A debreceni törvényszék Kúria Vilmos öt évi fegyházra ítélte, ezt az ítéletet a debreceni tábla helybenhagyta, de a Kúria most felemelte hat évi fegyházra.

— Hollandiában összegyűjtik a harangokat a német birodalmi biztos rendelkezése, az értékes régi harangokat megkímélik.

Bevonulóknak ajánlok

Moskovits vattalinnal bélelt munkaruhát, vízhatlan vattalinozott hálósákokat szabó, Piac utca 41.

HIREK

DOLGOZZIASS, HOGY DOLGOZHASS!

Gyógyszertárak éjjeli szolgálata, november 21-én reggel 8 órától, november 28-án reggel 8 órától: „Aranyangyal” Plac u. 50., telefon: 24-53. — „Reménység” Csapó u. 22., telefon: 14-21. sz. „Isteni Gondviselés” Petőfi-tér és Teleki u. sarok, telefon: 32-81. „Sas” Hatvan u. 66., telefon: 11-93. szám.

VIDÉKI ELŐFIZETŐINK

részére mal lapszámunkhoz postaiakarópenziári befizető lapot mellékelünk. Kérjük, hogy annak felhasználásával az esedékes előfizetési díjakat, december hó 3 napjáig befizet- ni sziveskedjenek, mert csak az 5-ig beérkezett díjak fizet- tének tudja biztosítani a lap küldését a DEBRECZEN ki- adóhivatalt.

Az iskolák igazgatóit

magyar szeretettel köszönti az iskolák várososa, Debrecen. Ma innepi lélekkel új tanfolyam megnyitására sok-sok közlelő vagy látogató jött közép-, közép- téri és szakiskola igazgatója gondoljon arra, hogy ezekben a nehéz és megpróbáltatott magyar időkben, ime, itt van a bizony- ság ember és Isten előtt, hogy élni akarunk és új erővel, mag- yar lelkesültséggel alkotni újat, szépet és nagyot.

Debrecen a múltban meglelte mindíg a kötelességét a magyar műveltséggel szemben. Debrecen éppen ezért értékel igaz szívvel mindazt, ami előbbre viszi a ma- gyar művelődést, elsősorban a magyar közoktatást.

Kiss József tankerületi elnöki főigazgató ezekkel az ér- vényre ismétlődő tanfolyamok- kal a hivatásához ragaszkodó szakember lelkes szeretetével és megértő vezető odaadásával szol- gálja a haladó közoktatás ügyét.

Egy nemzet sorsa az iskolá- nak, az iskolákban oktató tan- személyezettel biztosíthatja a jö- vendő. Nem hiábavaló három nap nem felesleges időöltés, nem afféle kirándulás a ma De- breecen kezdődő tanfolyam, de komoly, gyökerekig ható érte- kek hullanak itt a magyar köz- oktatásügy vezetőinek televény- kébe.

Magyar ügy, magyar érdek, magyar jövő, ez a tanfolyam ezért idvözöl az ősi magyar város, Debrecen, az iskolák vá- rososa.

— Nagy Vilmos honvédelmi miniszter látogatást tett Serédi Jusztián bíboros hercegprím- usnál Esztergomban. A hercegprímás ebéden látta vendégül a minisztert, aki tegnap a dél- utáni órákban tért vissza a fő- városba.

— A mai Csekonai emlék- ünnepeket az elsőlétes miatt 5 óra 50 perckor kezdik, mert fel- söbb rendelkezés folytán be kell fejezni hét órára. A közönséget arra kéri a rendezőség, hogy háromnegyed 6 órára mindenki foglalja el helyét. Az emlékünne- pely a Déri-múzeumban lesz megtarva és azon a Kollégiumi Kántus, dr Pap Károly, dr Karácsony Sándor, Csobán Endre, Gulyás Pál, Zách János szere- pelnek. Belépődíj 1 P, a Csoko- kai Kör tagjainak 50 fillér, diák- jegy 30 fillér. Jegyek előre vált- hatók a Méliusz és dr Bertók könyvkereskedésben.

— Kiskunhalas legszebb házá- tatonai üdülőnek adták tulajdo- nosai, Pázsint Antal földbírtó- kos és Fekete Imre ny. polgár- mester. A háború idejére adták át a házat azzal, hogy legény- ségi állományú honvédek utal- tamak oda pihenésre.

Besurranó tolvajbando nyomában a debreceni rendőrség

Az utóbbi időben nagyon el- szaporodtak a besurranó lopá- sok Debrecenben. Ennek oka je- lentékeny részben a közönség vigyázatlansága, mert a besur- ranó tolvajok nagyrésze rövid időre nyitva hagyott lakásokba hatol be.

A tegnapi napon Bumbera György postafőellenőr tett felje- lentést besurranó tolvaj ellen, aki Werbőczy-utca 3. szám alatti lakásának nyitva hagyott mosó- konyhájából húszliteres mosó- fazekat ellopott. Hasonló módon nyitva hagyott lakásba hatoltak

be ismeretlen tettesek Sándor Róza Som-utca 10. szám alatti lakosnál és onnan egy férfi téli- kabátot, bordóköves aranygyű- rőt briliánsal ellopott 600 pengő értékben.

A rendőrség nyomában van egy többtagú besurranó tolvaj- bandának, akik hetek óta foszto- gatják a debreceni lakásokat. Ugyanakkor azonban felhívja a közönség figyelmét, hogy a nyitva hagyott lakásokkal ne könnyítsék meg a bűnözők mun- káját.

Álkuicsos betörés a Timár-utcán

Nagy József magántisztviselő, Timár-utca 19. szám alatti lakos november 20-án elutazott Deb- recenből hivatalos ügyben Haj- dúsoboszlóra. Tegnap érkezett haza és mikor lakásába be akart menni, megdöbbenne tapasztalta, hogy az előszoba ajtaja nyitva van. A lakását felidőve találta, többek között télikabátok- kat, felöltőket, egész öltönyt, za- kót, mintegy 500 pengő értékű ruhaneműt vitt el a betörő. Nagy József nyomban értesítette a rendőrséget és a megindított

nyomozás során megállapítást nyert, hogy a tettes, aki a hely- zettel ismerős egyen lehetett és tudta, hogy Nagy József eluta- zott Debrecenből, álkuicsos hat- olt be a lakásba. Tettől való- színűleg vasárnap követte el. A szomszédok ugyanis vasárnap látták a lakás körül egy gyanús alakot ólalkodni. Pontos szem- lélyleírás adtak az illetőről s a személyleírás, valamint a hely- színen talált nyomok alapján a rendőrség nyomában van a tet- tesnek.

* Krayer festékgár főoküle- tének közleménye: Kályha- ezüst, kályhaacsoklak, hőálló tinktura, vízűveg, tökéletes enyvpótló, kenőszappan és pipe- rezszappanpótlók nagy választék- ban. Asztalosnak is megfelelő grundoló és fedő olajfestékek minden színben.

— A Templomegyesület folyó hó 28-án délután 5 órakor Kál- vin-tér 5. szám alatt tartja ez évben először az évtizedeken ke- resztül megszokott és mindig kiemelkedő Kálvin-teadótűn- t. Az előadást Uray Sándor egyházkerületi főjegyző tarja. Az elnökség pontos megjelenést és a cukor elhozatalát kéri.

— Az Ipartestület előjáró- sága ma délután hatórai kezdé- tel ülést tart.

— Halálát okozott a gázölés a budapesti Stefánia-út egyik házában, ahol Kuglióti Jánosné 52 éves magánzónót holtan ta- láltak. A gázcsapból vékonyan szivárgó gáz ölte meg.

— Két és fél évi fegyházra ítélték Schmidt Imre büsfeldol- gozó üzemtulajdonost Budape- sten, mert 37 félserlezt akart el- adni egy ismert vendéglőnek a halászi ártnál jóval magasabb áron. Büntérsai közül Schön János másfélévi börtön, Schmidt János pedig héthónapi börtönt kapott.

— Szélhámos ápolónőjelölt gyűjtött a sebesült katonák szá- mára Budapesten. A rendőrség megállapította, hogy Lovász Lujza, az önkéntes ápolónői tan- folyam 25 éves hallgatója volt a tettes, aki a pénzt saját céljaira fordította.

* Rossz gumicipőjét ne dobja el, megjavított, cippzárt igazí- totk, újat tesztek. Kovács, Deák Ferenc-utca 3.

* Az Egyetemet és Főiskolát Végzett Nők Egyesületének deb- receni csoportja 1942 december 10-én délután fél 7 órakor a női ker. iskolában tartja évi rendes közgyűlést.

* Új tanfolyam kezdődik de- cember 1-én a Simai gyorsíró- gépiró- és szepítőiskolában. Plac-utca 73. Előkészítő és állam- vizsgára. Vidékieknek vasúti ked- vezmény. Telefon 22-53. Debre- ceni tankér. fős. eng. szám: 1359/1941—42.

Nászadományok a rokkantá vált hős honvéd részére

Tóth György rokkantá vált hős honvéd és ifjú neje részére újabb nászadományok érkeztek. A nemeslelkű adakozók közül is élre kívánkozik a Benyáts áru- ház személyzetének szép gesz- tusa, akik adományukat az alábbi levél kíséretében juttá- ták el szerkesztőségünkhöz:

„A rokkantá lett Tóth György honvéd és neje részére mellékel- ten küldünk 10 pengőt. Kérjük, hogy ezt hozzájuk eljuttatni szí- veskedjenek szívből jövő jókívá- nataink kíséretében. Ajándé- kunk csekély, de velük érzésünk és szeretetünk, mely a hazájáért vívott harcban rokkantá lett honvéd és hőselkü neje felé árad, telünk mélyéről fakad. Isten adjon nekik erőt és nyúj- tson segítőkezel mérhetetlen megpróbáltatásukban. Hazafias szeretettel köszönti őket a Be- nyáts áruház személyzete.”

További adományok: Pócsi József (Burgundia-u. 19) 2 P, Szilágyi Gábor (Torozók-u. 21) 2 P és Gergely Imre (Huszár Gál-u. 30) 1 P.

— Német birodalmi iskola épül Budapesten a lebontott Karácsony-palota helyén. Az épület nagyobb arányú lesz.

— Dr Pally M. Béláné szül. Jablonczai Jablonczay Ilona, Szent Ferenc (III-ik) világi rendjének tagja Szatmáron el- hunyt.

— Megjelent a piacon a pa- pirosból készült ostorszif, mely pergamentpapírr hulladékából készült, tartós és emellett „pat- tog” is. A papírból készült os- torszif az esőt is állja, nem en- ged fel és hajlékonysága, szil- lárdsága is tartósnak bizonyult.

— Nem eshet gyorsajtás bűnébe, aki adót meg fizetni — állapította meg a stockholmi bíróság egy gyorsajtás miatt feljelentett autótulajdonos bűnpörében. A bíró pszicholó- giai alapon megállapította, hogy miután az autótulajdonos adót ment fizetni, nem tételez- hető fel róla, hogy ebben a lel- kiállapotban gyorsan hajtott volna.

— Egy hónapban háromszor került a vádlottak padjára. Bő- rőndlopás miatt került a debre- ceni törvényszék elé Tompa Má- ria 39 éves hajdúhadházi lakos, aki már volt lopások miatt a bíróság előtt. Tompa Mariát az előző tárgyalásokon fogházra ítélték és a mostani tárgyalásra a fogházból vezették elő. Azzal vádolták Tompa Mariát, hogy a hajdúhadházi állomáson fello- pódzott az ott várakozó személy- vonatra és ellopta Weiler Lajos téglaári lakos bőrdőnjét, mely- ben többszáz pengő értékű hol- mi volt. A lopott bőrdőnndel a pályaudvari kijáraton sietve akart távozni, de a esendő, aki ismerte már tolvajlásairól, el- fogta, hogy megnézze, mit visz a bőrdőnndben. Így derült ki a lo- pás. A bíróság előtt Tompa Má- ria beismerő vallomást tett. El- ítélték háromhónapi fogházra. Az ítélet jogerős.

— Svájcban is korábban tűz- ték ki az elsötétítés időpontját, nevezetesen este 8 órára. Csak néhány nappal előtte állapította meg a svájci kormány este 10 órában az elsötétítés kezdetét. Az időpont újabb előretolásának az az oka, hogy afrikai par- tiszállás óta brit repülőgépek már este 10 óra előtt is átrepültek Svájc fölött.

— Takarmányrépát adott el magasabb áron Vasas Béla haj- dúböszörményi gazdálkodó öz- vegy Kardos Imrénének. A há- rompengős ár helyett hét pengő- ért adta el. A bűnvádi eljárás megindult a gazdálkodó ellen.

Dr Hankiss János előadása a Német Tudományos Intézetben

A Német Tudományos Intézet „Új Európa” című előadássoro- zatában folyó hó 27-én, pénte- ken délután 6 órakor dr Hankiss János egyetemi ny. r. tanár ar- előadást „A magyar-német iro- dalmi kapcsolatok és a magyar lélek” címen.

Az előadássorozatot német előadók kezdték meg, a folytat- ást a magyar szellemi élet kivá- lázó képviselőinek előadásai kö- vették. Hankiss János holnapi elő- adása iránt nagy érdeklődés nyílvánul meg.

— Nyolevánhároméves az szony halálúgrása. A budapesti Ferenc-körtü egyik házának ne- gyedik emeletéről az utcára u- roit Fülöp Ida 83 éves magán- zónó és holtan terült el a köve- zeten. Tettének oka ismeretlen.

— Húsz lyukót és egy szak- tengert loptak Harangi Károly debreceni gazdálkodó Gál-dűj- ben levő tanyájáról. A tolvajnak nyomában van a csendőrség.

— Kerékpártolvajok garázda- kodnak Debrecenben, az utóbbi időben ismét sorozatos lopáso- kat követve el. A tegnapi napon három kerékpártolvaj jelen- tet be a rendőrségre. Szay Sán- dor vaskereskedősegéd, Kuruc- utca 64. szám alatti lakos gépe a Dégenfeld-térről, Fenyessy Sándor motorszereelő, Irinyi- utcai lakos kerékpárját a város- háza előtt, Horváth Imre kocsi, Komáromi-utca 12. szám alatti lakos biciklijét pedig a Komá- romi-utcán az egyik ház elől vitte el ismeretlen tettes. A rend- őrség erőfeszítéssel indított a kerékpártolvajok kézrekeríté- sére.

— Kihágási ítéletek jogosulat- lan határátlépés miatt. Dr Papp Menyhért rendőrtanácsos, kihá- gási bíró Thury János magyar- pécsi lakost jogosulatlan határ- átlépésért kétnapi elzárásra, Brosa Tivadar élesdi lakost ugyanezért a kihágásért négy- napi elzárásra ítélte.

— Négy kiló zabot lopott a gazdájától Kelemen Ferenc haj- dúsoboszlói gazdasági család. A lopáson tettenérték és a de- breceeni törvényszéken nyolcnap- i fogházra ítélték el. Az ítélet jog- erős.

— A vádlottak padjára került Bereznai György volt loalkusz, akinek több lova volt egy istálló- ban Vámospercsen Fagyal Imre lovaival. Bereznai György egy szép napon elhatározta, hogy szekerén Debrecenbe jön. A sze- kérebe Fagyal két jó lovat fogla- be és a maga rossz lovait hagyta pihenni az istállóban. Fagyal feljelentelte „jogtalan lohaszná- lat” miatt a loalkuszt, akít most vontak kérdőre a debreceni tör- vényszéken és elítélték csásás miatt nyolcnapos fogházra.

— A hajdúsámsóni határba- közőszen bérlők Liszky Tiborné földjét Hadházi Barna és Goda Tibor. A bérfizetésnek nem let- eleget Goda és ezért zárlatot ké- rtek a terményeire és zárgondno- kul Hadházi jelölék ki. Godát most feljelentették a debreceni ügyészségen, hogy több mázsa szénát és tengerit elvit a tanyá- ról. Goda azzal védekezik, hogy csak azért vitte el, nehogy el- lopták. A termények megvan- nak. A vizsgálat folvik az ügy- ben.

Lőtt vadat

minden mennyiségben át- vesz legmagasabb napi áron a Magyar Vadkiviteli Vállalat Petőfi-tér 6. szám alatt a Szabó Márton-féle kifőzés- ben éjjel 11 óráig.

Stassik órás új címe
Széchenyi u. 3. Malköz sarok. Takarékosági tag

GYÁSZROVAT

Huszár Miklós okl. gazdatiszt 68 éves korában elhunyt. Temetése az ev. egyház szertartása szerint folyó hó 26-án csütörtökön délután 3 órakor lesz a köztemető II. a) számú ravatalozó terméből. Temetését Dankó temetkezési vállalat végzi.

Gazda Gábor gimn. tanuló temetése csütörtökön délután lesz Zsibóra való hazaszállítás után. Dankó temetkezés.

Varga József volt bűtnagykereskedő 72-ik életévében váratlanul elhunyt. Temetése pénteken délelőtt 11 órakor lesz a köztemető 2/a) ravatalozójából a református egyház gyászszertartása szerint. Lakás: Csapó-u. 59. Temetését Fehértői és Takács vállalat rendezi.

A hősök emlékét márványtábla felállításával örökíti meg a Budapesti Férfitársak Ipartestülete az emléktábla előtt örökmécs fog égni.

Juhász Géza debreceni tanár és író, a székesfehérvári szabadegyetem „Nagy magyar regények” irodalomtörténeti sorozat keretében szerda este előadást tartott Szabó Dezső „Elsodort falu”-járól.

Közéleti értekezlet volt a vármegyeháza szardán délelőtt, Szilassy László főispán előnkésével a megyei városok vezetőinek bevonásával.

Öngyilkos állomáselőjáró. Pál István postakapengyel állomás előjáró mellette magát. — A szolnoki kórházba vitték, ahol belehalt sérüléseibe. Búcsúlevelében szerencsétlen házasságát jelölte meg öngyilkossága okaként.

Megrugta a ló. Matics József 63 éves fuvaros, Rigó u. 17. szám alatti lakos, a pályaudvarnál lovát pokróccal be akarta takarni. A ló közben megrugta és arcan súlyos sérülést szenvedett. A mentők a sebészeti klinikára szállították.

A vöröskereszt által elhurcolt gyermekeket találtak Kaukázusban. A kelet felől érkező kórházvonattal spanyol gyermekek érkeztek a Terek arcvonaláról Krakkóba. Ezeket a gyermekeket a német katonák a Kaukázusban találták nyomorúságos körülmények között és útnak indították hazafelé. Olyan spanyol gyermekekről van szó, akiket a polgárháború idején a vöröskereszt elhurcoltak és Oroszországba szállítottak. Kiebben Németországon és Franciaországon át Spanyolországba utaznak a gyermekek.

LEGUJABB

Mi történt a jernzsálemi anglikán püspökkel

Izstanbul, nov. 25. (Stefani) Graham Brow jeruzsálemi anglikán püspök meggyilkolásának körülményeit homály fedi. A püspök nem sokkal meggyilkolása előtt megbeszéléseket folytatott a határvidék angol-amerikai hatóságaival. Ugyáztik, titkos megbízatást kapott az angol fő-

biztostól. (MTI)

Ankara, nov. 25. (NTI) A jeruzsálemi rádió közlése szerint Graham Brown anglikán püspököt, akinek a hatásköre kiterjedt Szíria, Irak, Törökország és Palesztina területére, gépkocsiszerecséltenség érte és meghalt. (MTI)

GÖBBELS CIKKE

Berlin, nov. 25. (NTI) A Das Reich c. német folyóirat közli Göbbels dr. német birodalmi miniszternek »A politikai szenvedélyekről« szülő cikkét, amely szenvedélyes hitvallás a német nép és a győzelem bizonyossága mellett. A miniszter többek között ezeket írja:

Ezt a háborút pedig a végső dolgokért viseljük. Az életről vagy a halálról van szó. A legmélyebb szenvedélyek álltak sorompóba, mind itt, mind odaát. Aki itt veszít, az aztán végleg el is veszítette a játszmát. Mindenkét kizárólag azért írtunk meg, mit tesz ma a győzelemért. A renyhéket a legmélyebb megvetésünkkel sújtjuk, ha pedig vétkeznek a győzelem ellen, a szörnyű bosszú karja sújt le rájuk. Hozzáuk ma a radikális fanatizmus illik és a legforróbb szenvedély nagy ügyünkért. Nem szégyeljük fenntartás nélküli szeretetünket népünk iránt és hogy népünket szeretjük, ugyanúgy gyűlöljük ellenségeinket, teljes

szívünkben. Ezt sem szégyeljük, hanem megvalljuk mindenki előtt, aki hallani kívánja. Nem követünk el ellentét semmit, ellenkezőleg, közeledünk feléjük, amennyire csak tudunk. De ők nem akarták a békét, hanem a háborút. Gyáván megtámadták minket és most bosszútervekkel fenyegetnek bennünket. Tehát akkor válaszoljunk gyűlölettel a gyűlöletre.

Ezt a háborút böles fejjel, de forró szívvel viseljük. A győzelem útjában álló akadályok csak még támadóbbá tesznek bennünket és az átmeneti visszavetéseket újabb, legnagyobb teljesítményekre ösztönöznék. Semmi áldozat sem túl nagy és semmi út sem túl hosszú, hogy eljussunk a győzelemhez. Népünk a háború minden szenvedésében és minden szerencsésében harca készen fog állni, emberi testek eleven falanxaként, szívükben forró szeretettel sajátmagá iránt és hideg gyűlölettel ellenségeivel szemben. (MTI)

Összetűzések arabok és zsidók között Afrikában

Párizs, nov. 25. (NTI) A párizsi rádió jelentése szerint a megszállott északafrikai területen egyre fokozódik a feszültség a zsidók és az arabok között. Ez arra vezethető vissza, hogy a zsidók kizárólagos hasznélvezői az amerikai megszállásnak. — Az amerikai csapatok bevonulása után elhagyták a zsidó negyedeket s a megszállott városok központjában helyezkedtek el. Több esetben összeütközésre került sor az arabok és a zsidók között. — Casablancában eddig 23 halottja

van mindkét részből, ezeknek a véres verekedéseknek Ellentétben a zsidó lakossággal az arab lakosság az amerikai nyomás elől egyre inkább hátrébb szorult. Sok helyen egész arab községek kiürültek, a lakosság a hegyekbe menekült. A mecsetek zsúfolva vannak, a marabuk sirjához rendezett felvonulások egyre szaporodnak. Ez annak a jele, hogy a muzulmán lakosságban óriási felháborodást váltott ki a terrorisztikus intézkedések. (MTI)

Az olasz trónörökös Torinóban

Róma, nov. 25. (NST) Az olasz trónörökös az angol légitámadások után Turinba utazott és megsemmisítette a főparancsnoksága alatt álló katonai iskolákat. Továbbá résztvett az egyházi ünnepe-

segeken, amelyeket a turini hercegek tartottak.

Az olasz királyi és császári pár Rómában meglátogatta az olasz Vöröskereszt kórházat.

Megkezdik működésüket a közellási elszámoló bizottságok

Szász Lajos közellátásügyi miniszter legutóbbi nyilatkozatában bejelentette, hogy a kenyérgabona beszolgáltatásával kapcsolatban ügynevezett elszámoló bizottságokat állítanak fel.

Ezek az elszámoló bizottságok ellenőrzik a gabonabeszolgáltatását és minden beszolgáltató helyen, illetve községben több elszámoló bizottság fog működni.

Ertesztülésünk szerint a bizottságok már ezen a héten pénteken megkezdik működésüket. Az elszámoló bizottság három

tagból áll, egy tag a képviselőtestületből, vagyis hivatalos személy, egy tag az ellátatlanok közül egy tag pedig a rendes érdekeltek közül kerül ki, aki kellő ismerettel rendelkezik mezőgazdasági vonatkozású kérdésekben.

Az országban működő összes elszámoló bizottságok működését 150 tagból álló bizottság ellenőrzi, melynek tagjai központi tisztviselők. Munkájukat csendőrség, és rendőrség támogatásával végzik.

Rögtönítélő bíróság elé kerül a cipézmester gyilkosa

Fekes János cipézmester gyilkosát, Jerics Ferenc bűnismertető segédt, akit 12 órával a gyilkosság elkövetése után elfogott a budapesti rendőrség, tegnap kihallgatták. Az ügyet gyorsítva kezelik, mert elsőtétítés ideje alatt történt a gyilkosság és így rögtönítélő bíróság elé kerül. Jerics beismerte, hogy nem politikai vita volt a gyilkosság oka, hanem előre megfontoltan ölte meg, hogy pénzt szerezzen lakbérbiztosítékra. Kisebb összeget nyert vasárnap az ügletön és ezt a pénzt akarta kiegyeztetni a gyilkosság árán szerzett pénzzel. Becsulta az idős cipézt egy vendéglőbe, leittatta és lakására kísérte azzal a mesével, hogy a cipéjt hozza el. Mikor az öreg cipézt kereste a cipőt a műhelyben, kalapáccsal fejbeverte, majd leszúrta.

Jerics Ferencet átadták az ügyészségnek és a rögtönítélő bíróság ma, csütörtökön kezdi meg a tárgyalást.

— Eltartásért perell az orvos egy nyolcvan éves ember, mert megfiatalította. Egy máramaros szigetel orvos a megfiatalítás tudományával foglalkozik, rávett egy 80 éves aggyastyánt, vesse alá magát a fiatalítási műtétnak. Az idős ember bele is egyezett a dologba s a műtét kitűnően sikerült is. A baj azonban ekkor kezdődött. A 80 esztendő ember, aki remekül megfiatalodott igényekkel lépett fel az orvossal szemben s követelte, hogy járuljon hozzá az eltartásának költségeihez. Az orvos természetesen nem volt hajlandó a kívánt összeget megfizetni, így az érdekes és nem mindennapi ügy a bíróság elé került, amely a napokban fog ítéletet mondani.

Halálos ítélet gyújtogatás miatt

Kecskemét, nov. 25. A törvényszék rögtönítélő tanácsa, Pales István 27 éves nagykorúsi gazdasági cselédet gyújtogatás bűntettéért halálraítélte. Pales a november 16-ára virradó éjszéken az elsőtétítés alatt, volt gazdája Fehér József nagykorúsi gazdálkodó szalmakazlót felgyújtotta és az leégett.

Időszerű kis lexikon

A francia gyarmatok sorsa most van eldőlőben. Lássuk, melyeket érint legközelebről a helyzet jelenlegi alakulása? Francia-Guayana Délamerika északi részén terül harmadmagával. Guayana három részre oszlik brit, holland és francia részre. A francia gyarmat keleten az Atlanti Óceán határolja, nyugatról pedig a holland rész. 88.000 négyzetkilométer, amely azonban a termelés számára elvész, mert mocsaras és egészségtelen klímájú. Csak aranybányászata teszi értékesé. Itt van az „Ördög-sziget”, a nagy francia büntetőintézmény. — Martinique szigete Délamerikától északra a Kis-Antillák szigetcsoportban foglal helyet. Nem nagy, csak 978 négyzetkilométer, de vulkánikus terület, rendkívül termékeny. Kakaót, cukornádat, kávét termelnek rajta, s jelentős rumkivátele is. 240.000 lakosa van. — Dakar Francia-Nyugat-Afrika fővárosa. Az Atlanti Óceán partján terül el. Lakosainak száma 70.000. Jelentős flottatámaszpont, amelyben a legnagyobb francia csatahajó a „Richelieu” jelenleg is tartózkodik. Kitűnő stratégiai helyzete miatt, legközelebről fekszik ugyanis Amerikához, vetélkednek érte a nagyhatalmak.

Cáfolat

Berlin, nov. 25. A Német Távirati Iroda tájékoztot helyről való értesülés szerint, ellentétben a szovjet hírszolgálat állításával, a szovjet csapatok eddigi offenzívájukban sehol sem állították helyre az összeköttetést Sztingráddal. (MTI)

— Kiföldi tudósok vizsgálata szerint az ehető gesztenye C-vitamin tartalma egyenlő a citroméval. A nyers gesztenyében 50, a sültben 50, a termés héjával együtt háromnegyed óráig főttben 40 a mag héjával együtt főttben 28 milligramm-százalék asztorbinsavat mutatnak ki.

— Párisba újabb két különvont érkezett hadifogságból elbocsátott francia hadifoglyokkal. Mint Bourgesből jelentik szerdán a nyolcvanezeredik francia szakmunkás is elutazott Németországba.

— Új fegyelmi rend a német hadseregben. Berlinből jelentik: December elején a német véderőnél új fegyelmi rendet lép életbe, amely az összes büntető gyakorlatokat megszünteti. A rendelet indoklása rámutat arra, hogy az eddig szokásos fegyelmi büntetések ellentmondanak a katonai szolgálat megtisztelő jellegének. Már 1940-ben a német szárazföldi és légi haderőnél a büntető gyakorlatokat megtiltották.

HA MÉG EGYSZER AZT ÜZENI!...

Kossuth Lajos életregénye —
rta: Hegyaljai Kiss Géza

(22)

A Tudósítások utolsó számában írja búcsúzóul:

— És íme, zárva az ország termének ajtai, s az ország szava az országban elmúlt. Leléptem én is e helyről, melynek negyvenegy hónapok alatt megköstölgettem rózsáját, megizzadtam pályáját. Név, ismeret, pártfogás nélkül jöttem Pozsonyba, porszemként elveszve a fővény tengerében; én oly semmi annyi jelesek közt. Nem hoztam semmi egyebet magammal, mint tiszta hazaszeretetet, erős akaratot, s meleg érzetet a tenni való szükség felől. S így nyujtottam ki kezemet egy kis pislákoló mécsset gyújtani, mely a távolság titkainak homályán keresztül egy-két jóbarátainak egy szikra világot gyújtana.

Hálával szól barátairól:

— De annyi nemes barátság, annyi gyámolító szívességre, annyi kegyes bizalomra találtam váratlanul, reménytelenül, hogy a pislogó mécs kis szövetnekké változék. Köszönet érte, meleg köszönet! Én izemis érzem hibáimat, érzem fogyatkozásaimat, gyakran ütöttem véresre homlokomat a

törtetlen ösvény göröngyein bukdácsolva. De hazám szent nevére esküszöm, lelkemet a kétéus harcából tisztán hoztam ki. E kijelentéssel önmagamnak, az embernek tartozom, s csak az szomorít, hogy az volna képes a sors ellen zúgolódásra indítani, hogy minek adott ilyen erős akaratot keblemben, jót tenni a Hazának és az emberiségnek, ha kört, tehetőség, erőt hozzá nem adott. Azonban a kör nem mitőlünk függ, de tőlünk: abban mindent tenni, amit tehetünk.

A Tudósítások mély hatással vannak a gondolkozó fejekre. Az utolsó szám különösen tesz szik. Vannak, akik megvonják az országgyűlés mérlegét. Így foglalják szöbe:

— Széchenyi szántott. Majd jön Deák és jön Kossuth, hogy vethessen!

Addig még azonban sokat kell tenni. A gyűlés vége felé majdnem rosszabbul áll a haladók ügye, mint a gyűlés elején. 1835-ben változás állt be a magyar kancellária vezetésében.

Az új kancellár Pálffy Fidé. Kell-e nagyobb gúny a haladás jelszavának? Magyar kancellár, aki nem tud magyarul.

Nem is érez magyarul. Érde-meit szépen sorakoznak egymás mellé: Felozlatja az országgyűlési ifjak társaságát. Elfogatja Kossuth Lajost. Elfogatja Wesselényi Miklóst. Elnyom minden nemzeti törekvést.

Vajjon használ az ilyen ember Bécsnek? Okos taktika a rendszert ilyen úrral támogatni?...

Kossuth csak a távollevők követe volt ezen a gyűlésen. Mégis elér annyit, amennyit nem is lehetett volna tőle várni. Mintha mindenkinek az ügyét képviselte volna, aki távol maradt a gyűléstől, de itt volt lélekben. Üzeneteit mintha csak megbízónak küldte volna. És mégis mintha eljutottak volna máris a nemzethez.

Jogosan hivatkozhat nagy barátaira. Wesselényi Miklós első lépésétől fogva nemesen karolta, pártfogolja. Deákat becsüli, veledolgozni kívánó barátjának mondhatja. A gyűlésről eltávozott Kőlcsey — nem hiába foglalta gyászba el-távozottak 1835 február 11-én a Tudósítások szegélyét — a szónoklásban, hevülésben egyik mintája. Becsüli a legmelegebb érzéseivel. Az országgyűlési fiatalok körében is sok szív megdobban érte. Ő viszont különösen a később oly szomorú sorsú Lovassy Lászlót sze-

rette meg. Mellette másokat is. Kossuth iránt a követek becsülése egyébként is megnyilvánul. Legtöbb megye követe becses ajándékkal tájékozódott tisztelettel. Az ilyenek az ezüst kupakjára az adományozó a nevével vésette. Történeti nevezetességű pipák ezek. Egy év múlva, mikor Kossuthot elfogják, a kormány ezt a pipa-ügyjteményt bűnjelként foglalja le. Kik éreznek együtt Kossuthal? Nevük ott ragyog a tájékozódók ezüstjén.

AZ ELSŐ FÉNYKÉP

Reszket az ember keze, amikor felveszi ezt a műkincset. Csak egy van belőle a világon. Ezüstlemezen Kossuth Lajos képe. A férfi Kossuthról számtalan kép van forgalomban. Az öreg Kossuthról világszerte ismert a galambosz hajú, rózsaszínarcú aggyastyán képmása. A fiatal Kossuthról nem ismert képet eddig senki. Ez a kép minden eddiginél értékesebb, mert Kossuth legfiatalabb éveiből való képe.

Kétségtelen-e, hogy ez Kossuthot ábrázolja? Ehhez kétség nem férhet. Nagyon szűk szavú ugyan az írásos magyarázat. A kép hátulján három szó, három név, Ruttka, Kossuth, Both Pál.

(Folyt. köv.)

**EZÜST ÉS KÉP
RÖKAK**
LIPCEI ÉS HAZAISZÖRMEKPIACUS
TELEFON: 37.80.

H I R E K

BOLGOZÁSS, HOGY BOLGOZHASS!

Gyógyszertárak éjjeli szolgálata, november 21-én reggel 8 órától, november 28-án reggel 8 óráig: „Aranyangyal” Plac u. 50., telefon: 24-53. — „Reménység” Csapó u. 22., telefon: 14-21. sz. „Isteni Gondviselés” Petőfi-tér és Teleki u. sarok, telefon: 32-81. „Sas” Hatvan u. 66., telefon: 11-93. szám.

VIDÉKI ELŐFIZETŐINK

részére mai lapszámunkhoz postakészlettel befizető lapot mellékelünk. Kérjük, hogy annak felhasználásával az esedékes előfizetési díjakat, december hó 3 napjáig befizetni sziveskedjenek, mert csak az 5-ig beérkezett díjak fizetőinek tudják biztosítani a lap küldését a DEBRECZEN kiadóhivatala.

Az iskolák igazgatóit

magyar szeretettel köszönti az iskolák varosa, Debrecen. Ma ünnepi lélekkel új tanfolyam megnyitására sok-sok közéleti vagy távolról jött közép-, közép-félsz. és szakiskola igazgatója gondoljon arra, hogy ezekben a nehéz és megpróbáltatott magyar időkben, ime, itt van a bizonyosság ember és Isten előtt, hogy élni akarunk és új erővel, magyar lelkesültséggel alkotni újat, szépet és nagyot.

Debrecen a múltban megtette mindig a kötelességét a magyar műveltséggel szemben. Debrecen éppen ezért értékel igaz szívvel mindazt, ami előbbre viszi a magyar művelődést, elsősorban a magyar közoktatást.

Kiss József tankerületi alelnyi főigazgató ezekkel az évről évre ismétlődő tanfolyamokkal a hivatásához ragaszkodó szakember lelkes szeretetével és megértő vezetésével adandó szolgálja a haladó közoktatás ügyét.

Egy nemzet sorsa az iskoláknak az iskolákban oktató tanárral személyzetel biztosíthatja a jövőt. Nem hiábaváló három nap nem felesleges időtöltés, sem afféle kirándulás a ma Debrecenben kezdődő tanfolyam, de komoly, gyökereikig ható értékek hullanak itt a magyar közoktatásügy vezetőinek televény lelkébe.

Magyar ügy, magyar érdek, magyar jövőnk ez a tanfolyam ezért üdvözlö az ősi magyar város, Debrecen az iskolák város.

Nagy Vilmos honvédelmi miniszter látogatást tett Serédi József bíboros hercegprímásnál Esztergomban. A hercegprímás ebédelt látva vendégül a minisztert, aki tegnap a délutáni órákban tért vissza a fővárosba.

A mai Csekonai emlékműpótlás miatt 5 óra 50 perccel kezdik, mert felváltva rendezés folytán be kell fejezni hét órára. A közönséget arra kéri a rendezőség, hogy háromnegyed 6 órára mindenki foglalja el helyét. Az emlékműpótlás a Déri-múzeumban lesz megtartva és azon a Kollégiumi Kórus, dr. Pap Károly, dr. Karácsony Sándor, Csobán Endre, Gulyás Pál, Zách János szerepelnek. Belépődíj 1 P. a Csokonai Kör tagjainak 50 fillér, diáknak 30 fillér. Jegyek előre váltandók a Méliusz és dr. Bertók könyveskereskedésben.

Kiskunhalas legszebb házáért antonni üdülőnek adták tulajdonosai. Pázsint Antal földművelő és Fekete Imre ny. polgármester. A háború idejére adták át a házat azzal, hogy legényregi állományú honvédek utaljanak oda pihenésre.

Besurranó tolvajbanda nyomában a debreceni rendőrség

Az utóbbi időben nagyon elszaporodtak a besurranó lopások Debrecenben. Ennek oka jelentékeny részben a közönség vigyázatlansága, mert a besurranó tolvajok nagyrésze rövid időre nyitva hagyott lakásokba hatol be.

A tegnapi napon Bumbera György postafőellenőr tett feljelentést besurranó tolvaj ellen, aki Werbőczy-utca 3. szám alatti lakásának nyitva hagyott mosókonyhájából húszliteres mosófazekat ellopott. Hasonló módon nyitva hagyott lakásba hatoltak

be ismeretlen tettesek Sándor Róza Som-utca 10. szám alatti lakosnál és onnan egy férfi télikabátot, bordóköves aranygyűrűt briliánsokkal ellopott 600 pengő értékben.

A rendőrség nyomában van egy többtagú besurranó tolvajbandának, akik hetek óta fosztogatják a debreceni lakásokat. Ugyanakkor azonban felhívja a közönség figyelmét, hogy a nyitva hagyott lakásokkal ne könnyítsék meg a bűnözők munkáját.

Álkuccsos betörés a Timár-utcán

Nagy József magántisztviselő, Timár-utca 19. szám alatti lakos november 20-án elutazott Debrecenből hivatalos ügyben Hajdúszoboszlóra. Tegnap érkezett haza és mikor lakásába be akart menni, megdöbbenve tapasztalta, hogy az előszoba ajtaja nyitva van. A lakását feldúlva találta, többek között télikabátokat, felöltőket, egész öltönyt, zakót, mintegy 500 pengő értékű ruhaneműt vitt el a betörő. Nagy József nyomban értesítette a rendőrséget és a megindított

nyomozás során megállapítást nyert, hogy a tettes, aki a helyszínel ismerős egyén lehetett és tudta, hogy Nagy József elutazott Debrecenből, álkuccsal hatolt be a lakásba. Tettél valószínűleg vasárnap követte el. A szomszédok ugyanis vasárnap látták a lakás körül egy gyanús alakot állkódni. Pontos szemleleírást adtak az illetőről a szemleleírás, valamint a helyszínen talált nyomok alapján a rendőrség nyomában van a tettesnek.

* Krayér festékgár főközlésének közleménye: Kályhaesüst, kályhaeszlakk, hőálló tintkura, vízűveg, tökéletes enyvpoló, kenőszappan és piperezappanpolók nagy választékban. Asztalosnak is megfelelő grundoló és fedő olajfestékek minden színben.

A Templomegyesület folyó hó 28-án délután 5 órakor Kálvin-tér 5. szám alatt tartja ez évben először az évtizedeken keresztül megszokott és mindig kiemelkedő Kálvin-teadélutánját. Az előadást Uray Sándor egyházkerületi főjegyző tartja. Az előadás pontos megjelenést és a cukor elhozatalát kéri.

Az Ipartestület előjárósága ma délután hatórai kezdettel ülést tart.

Halál okozott a geszölés a budapesti Stefánia-út egyik házában, ahol Kuglióti Jánosné 52 éves magánzónól holtan találták. A gázesapból vékonyan szivárgó gáz ölte meg.

Két és fél évi fegyházra ítélték Schmidt Imre büsfeldolgozó üzemtulajdonost Budapesten, mert 37 félszertést akart eladni egy ismert vendéglősnek a halászház áránál jóval magasabb áron. Büntérsai közül Schön János másfélévi börtönt, Schmidt János pedig héthónapi börtönt kapott.

Szélművészet apolonjelölt gyűjtött a sebesült katonák számára Budapesten. A rendőrség megállapította, hogy Lovász Lujza, az önkéntes ápolónői tanfolyam 25 éves hallgatója volt a tettes, aki a pénzt saját céljaira fordította.

Rossz gumicipőjét ne dobja el, megjavított, cippzást igazítok, újat teszek. Kovács, Deák Ferenc-utca 3.

Az Egyetemet és Főiskolát Végzett Nők Egyesületének debreceni csoportja 1942 december 10-én délután fél 7 órakor a női ker. iskolában tartja évi rendes közgyűlést.

Új tanfolyam kezdődik december 1-én a Simai gyorsíró-gépiró- és szépirodalom iskolában. Plac-utca 73. Előkészítő és államisvizsga. Vidékieknek vasúti kedvezmény. Telefon 22-53. Debreceni tanker. főig. eng. szám: 1359/1941-42.

Nászadományok a rokkantá vált hős honvéd részére

Tóth György rokkantá vált hős honvéd és ifjú neje részére újabb nászadományok érkeztek. A nemeslelkű adakozók közül is élre kívánczik a Benyás árúház személyzetének szép gesztusa, akik adományukat az alábbi levél kíséretében juttatták el szerkesztőségünkhöz:

„A rokkantá lett Tóth György honvéd és neje részére mellékeltem küldöm 10 pengőt. Kérjük, hogy ezt hozzájuk eljuttatni sziveskedjenek szívből jövő jókívánataink kíséretében. Ajándékunk csekély, de velük érzésünk és szeretetünk, mely a hazájáért vívott harcban rokkantá lett honvéd és hőselelkű neje felé árad, lelkünk mélyéről fakad. Isten adjon nekik erőt és nyújtsa segítőkezel mérheletlen megpróbáltatásukban. Hazafias szeretettel köszönti őket a Benyás árúház személyzete.”

További adományok: Pócsi József (Burgundia-u. 19) 2 P. Szilágyi Gábor (Toroczkó-u. 21) 2 P. és Gergely Imre (Huszár Gáll-u. 30) 1 P.

Német birodalmi iskola épült Budapestén a lebontott Karácsony-palota helyén. Az épület nagyobb arányú lesz.

Dr. Pállay M. Béláné szül. Jablonczai Jablonczay Ilona, Szent Ferenc (III-ik) világi rendjének tagja Szatmáron elhunyt.

Megjelent a piacon a papirosból készült ostorszija, mely pergamentpapír hulladékából készül, tartós és emellett „patog” is. A papírból készült ostorszija az esőt is állja, nem enged fel és hajlékonysága, szilárdsága is tartósan bizonyult.

Nem eshet gyorshajítás bűnébe, aki adóit megfizetni — állapította meg a stockholmi bíróság egy gyorshajítás miatt feljelentett autótulajdonos bűnpörében. A bíróság pszichológiai alapon megállapította, hogy miután az autótulajdonos adóit nem fizetni, nem tételezhető fel róla, hogy ebben a lelkiállapotban gyorsan hajtott volna.

Egy hónapban háromszor került a vádlottak padjára. Röndlopás miatt került a debreceni törvényszék elé Tompa Mária 39 éves hajdúhadházi lakos, aki már volt lopások miatt a bíróság előtt. Tompa Mária az előző tárgyalásokon fogházra ítélték és a mostani tárgyalásra a fogházból vezették elő. Azzal vádolták Tompa Mária, hogy a hajdúhadházi állomáson fellepődött az ott várakozó személyvonatra és ellopta Weiler Lajos félgási lakos bőröndjét, melyben többszáz pengő értékű holmi volt. A lopott bőrönddel a pályaudvari kijáraton sietve akart távozni, de a esendő, aki ismerte már tolválásairól, elfogta, hogy megnézzék, mit visz a bőröndben. Így derült ki a lopás. A bíróság előtt Tompa Mária beismerő vallomást tett, Elíélték háromhónapi fogházra. Az ítélet jogerős.

Svájében is korábbra tűzték ki az elsőtétítés időpontját, nevezetesen este 8 órára. Csak néhány nappal előtte állapította meg a svájci kormány este 10 órában az elsőtétítés kezdetét. Az időpont újabb előretolásának az az oka, hogy afrikai paraszállítás óta brit repülőgépek már este 10 óra előtt is átrepültek Sváje fölött.

Takarányrépát adott el magasabb áron Vasas Béla hajdúbőszörményi gazdálkodó özvegy Kardoss Imrénének. A hárompengős ár helyett hét pengőért adta el. A bűnvádi eljárás megindult a gazdálkodó ellen.

Dr. Hankiss János előadása a Német Tudományos Intézetben

A Német Tudományos Intézet „Új Európa” című előadássorozatában folyó hó 27-én, pénteken délután 6 órakor dr. Hankiss János egyetemi ny. r. tanár ar előadást „A magyar-német irodalmi kapcsolatok és a magyar lélek” címen.

Az előadássorozatot német előadók kezdték meg, a folytatást a magyar szellemi élet képviselőinek előadásai követték. Hankiss János holnapi előadása iránt nagy érdeklődés nyilvánul meg.

Nyolcvanhárom éves asz szonyi halálúgrása. A budapesti Ferenc-körtű egyik házának negyedik emeletéről az utcára ugróit Fülöp Ida 83 éves magánzónó és holtan terült el a közözetben. Tettének oka ismeretlen.

Húsz lyúkoló és egy száz tengerit loptak Harangó Károly debreceni gazdálkodó Gál-dűtőben levő tanyájáról. A tolvajnak nyomában van a esendőrség.

Kerékpártolvajok garázdálkodnak Debrecenben, az utóbbi időben ismét sorozatos lopások követték el. A tegnapi napon három kerékpártolvást jelentettek be a esendőrségre. Szay Sándor vaskereskedősegéd, Kurucz-utca 64. szám alatti lakos gépe a Dégenfeld-térről, Fenyvesy Sándor motorszerező, Irinyi-utcai lakos kerékpárját a város-háza előtt, Horváth Imre kocsi, Komáromi-utca 12. szám alatti lakos biciklijét pedig a Komáromi-utca az egyik ház előtt vitte el ismeretlen tettes. A esendőrség erőnyomozást indított a kerékpártolvajok kézrekerítésére.

Kihágási ítéletek jogosulatlan határátlépés miatt. Dr. Papp Menyhért rendőrtanácsos, kihágási bíró Thury János magyar-pécsi lakost jogosulatlan határátlépésért kétnapi elzárásra, Brosa Tivadar élesdi lakost ugyanezért a kihágásért négy-napi elzárásra ítélték.

Négy kiló zabot lopott a gazdájától Kelemen Ferenc hajdúszoboszlói gazdasági eseléd. A lopáson tettenérték és a debreceni törvényszéken nyolcnapi fogházra ítélték el. Az ítélet jogerős.

A vádlottak padjára került Bereznai György volt loalkusz, akinek több lova volt egy istállóban Vámospercsen Fagyal Imre lovaival. Bereznai György egy szép napon elhatározta, hogy szekerem Debrecenbe jön. A szekerbe Fagyal két jó lovat foglata be és a maga rossz lovait hagyta piheneni az istállóban. Fagyal feljelentette „jogtalan lohasználat” miatt a loalkuszt, akit most vonlak kérdőre a debreceni törvényszéken és elítélték eselés miatt nyolcnapi fogházra.

A hajdúszoboszlói határba közösen bérlik Liszka Tiborné földjét Hadházi Barna és Goda Tibor. A bérfizetésnek nem lehet eleget Goda és ezért zárlatot kelttek a terményeire és zárgondnokul Hadházi jelölték ki. Goda most feljelentették a debreceni ügyészségen, hogy több mázsa szénát és tengerit elvitte a tanvárról. Goda azzal védekezik, hogy csak azért vitte el, nehogy ellopják. A termények megvanak. A vizsgálat folvik az ügyben.

Lőtt vadat
minden mennyiségben átléves legmagasabb napi áron
a Magyar Vadkivíteli Vállalat
Petőfi-tér 6. szám alatt * Szabó Márton-féle kifőzésben éjjel 11 óráig.

Stassik órás új címe
Széchenyi u. 3. Malköz sarok. Takarekossági tag

GYÁSROVAT

Huszár Miklós okl. gazdatiszt 68 éves korában elhunyt. Temetése az ev. egyház szertartása szerint folyó hó 26-án csütörtökön délután 3 órakor lesz a köztemető II. a) számú ravatalozó termében. Temetését Dankó Temekezési vállalat végzi.

Gazda Gábor gimn. tanuló temetése csütörtökön délután lesz Zsibóra való hazaszállítás után. Dankó temetkezés.

Varga József volt bútornagykereskedő 72-ik életévében váratlanul elhunyt. Temetése pénteken délelőtt 11 órakor lesz a köztemető 2/a) ravatalozójából a református egyház gyászszertartása szerint. Lakás: Csapó-u. 59. Temetését Fehértói és Takács vállalat rendezi.

A hósi hamut halt szabómesterek emlékéért márványtábla felállításával örökíti meg a Budapesti Főfőiskolák Ipartestülete Az emléktábla előtt örökmécs fog égni.

Juhász Géza debreceni tanár és író, a székesfőváros szabadegyetemén „Nagy magyar regények” irodalomtörténeti sorozat keretében szerda este előadást tartott Szabó Dezső „Elsodort falu”-járól.

Közéletmezési értekezlet volt a vármegyeházán szerdán délelőtt, Szilassy László főispán elnöklésével a megyei városok vezetőinek bevonásával.

Öngyilkos állomáselőjáró. Pál István pustakengyei állomás előjáró mellőlte magát. — A szolnoki kórházba vitték, ahol be volt szereléseibe. Búcsúlevelében szerencsétlen házasságát jelölte meg öngyilkossága okaként.

Megrugta a ló. Mabics József 63 éves fuvaros, Rigó u. 17. szám alatti lakos, a pályaudvarnál lovát pokróccal be akarta takarni. A ló közben megrugta és arca súlyos sérülést szenvedett. A mentők a sebészeti klinikára szállították.

A vörösök által elhurcolt gyermekeket találtak Kaukázusban. A kelet felől érkező kórházvonattal spanyol gyermekek érkeztek a Terek arcvonaláról Krakkóba. Ezeket a gyermekeket a német katonák a Kaukázusban találták nyomorúságos körülmények között és útnak indították hazafelé. Olyan spanyol gyermekekről van szó, akiket a polgárháború idején a vörösök elhurcoltak és Oroszországba szállítottak. Kiebben Németországon és Franciaországon át Spanyolországba utaznak a gyermekek.

LEGUJABB

Mi történt a jeruzsálemi anglikán püspökkel

Istanbul, nov. 25. (Stefani) Graham Brow jeruzsálemi anglikán püspök meggyilkolásának körülményeit homály fedi. A püspök nem sokkal meggyilkolása előtt megheszeléseket folytatott a határvidék angol-amerikai hatóságival. Uglátszik, titkos megbízatást kapott az angol fő-

biztostól. (MTI)

Ankara, nov. 25. (NTI) A jeruzsálemi rádió közlése szerint Graham Brown anglikán püspököt, akinek a hatásköre kiterjedt Szíria, Irak, Törökország és Palesztina területére, gépkocsiszerencsétlenség érte és meghalt. (MTI)

GÖBBELS CIKKE

Berlin, nov. 25. (NTI) A Das Reich c. német folyóirat közli Göbbels dr. német birodalmi miniszternek a politikai szenvedélyekről szóló cikkét, amely szenvedélyes hitvallás a német nép és a győzelem bizonyossága mellett. A miniszter többek között ezeket írja:

Ezt a háborút pedig a végső dolgokért viseljük. Az életéről vagy a haláláról van szó. A legmélyebb szenvedélyek álltak sorompóba, mind itt, mind odaát. Aki itt veszít, az aztán végleg el is veszítette a játszmát. Mindenkét kizárólag aszerint ítélünk meg, mit tesz ma a győzelemért. A renghéket a legmélyebb megvetésünkkel sújtjuk, ha pedig vétkeznek a győzelem ellen, a szörnű bosszú karja sújt le rájuk. Hozzánk ma a radikális fanatizmus illik és a legforróbb szenvedély nagy ügyünkért. Nem szégyeljük fenntartás nélküli szeretetünket népünk iránt és hogy népünk szeretjük, ugyanúgy gyűlöljük ellenségeinket, teljes

szívünkkel. Ezt sem szégyeljük, hanem megvalljuk mindenki előtt, aki hallani kívánja. Nem követtünk el ellenük semmit, ellenkezőleg, közeleddünk feljük, amennyire csak tudunk. De ők nem akarták a békét, hanem a háborút. Gyáván megtámadtak minket és most bosszútervekkel fenyegetnek bennünket. Tehát akkor válaszoljunk gyűlölettel a gyűlöletre.

Ezt a háborút böles fejjel, de forró szívvel viseljük. A győzelem útjában álló akadályok csak még támadóbbá tesznek bennünket és az átmeneti visszavonások újabb, legnagyobb teljesítményekre ösztönöznek. Semmi áldozat sem túl nagy és semmi út sem túl hosszú, hogy eljussunk a győzelemhez. Népünk a háború minden szerencsésében és minden szerencsésében harca kézen fog állani, emberi testek eleven falanxaként, szívében forró szeretettel saját maga iránt és hideg gyűlölettel ellenségeivel szemben. (MTI)

Összetűzések arabok és zsidók között Afrikában

Párizs, nov. 25. (NTI): A párisi rádió jelentése szerint a megszállott északafrikai területen egyre fokozódik a feszültség a zsidók és az arabok között. Ez arra vezethető vissza, hogy a zsidók kizárólagos hasznélvezői az amerikai megszállásnak. — Az amerikai csapatok bevonulása után elhagyták a zsidó negyedeket s a megszállott városok központjában helyezkedtek el. Több esetben összetűzésekre került sor az arabok és a zsidók között. — Casablancában eddig 23 halottja

van mindkét részből, ezeknek a véres verekedéseknek. Ellentétben a zsidó lakossággal az arab lakosság az amerikai nyomás elől egyre inkább hátréba szorult. Sok helyen egész arab községek kiürültek, a lakosság a hegyekbe menekült. A mecsetek zsúfolva vannak, a marabuk sirjához rendezett felvonulások egyre szaporodnak. Ez annak a jele, hogy a muzulmán lakosságban óriási felháborodást váltott ki a terroristikus intézkedések. (MTI)

Az olasz trónörökös Torinóban

Róma, nov. 25. (NST) Az olasz trónörökös az angol légitámadások után Turinba utazott és megsemmisítette a főparancsnoksága alatt álló katonai iskolákat. Továbbá részt vett az egyházi ünnepe-

segeken, amelyeket a turini hercegnek tartott. — Az olasz királyi és császári pár Rómában meglátogatta az olasz Vöröskereszt kórházat.

Megkezdik működésüket a közellási elszámoló bizottságok

Szász Lajos közellátásügyi miniszter legutóbbi nyilatkozatában bejelentette, hogy a kenyérgabona beszállításával kapcsolatban ügynevezett elszámoló bizottságokat állítanak fel.

Ezek az elszámoló bizottságok ellenőrzik a gabonabeszolgáltatásait és minden beszállító helyen, illetve községben több elszámoló bizottság fog működni.

Értesülésünk szerint a bizottságok már ezen a héten pénteken megkezdik működésüket. — Az elszámoló bizottság három

tagból áll, egy tag a képviselőtestületből, vagyis hivatalos személy, egy tag az ellátatlanok közül egy tag pedig a rendes érdekeltek közül kerül ki, aki kellő ismerettel rendelkezik mezőgazdasági vonatkozású kérdéseken. Az országban működő összes elszámoló bizottságok működését 150 tagból álló bizottság ellenőrzi, melynek bajai központi tisztviselői. Munkájukat csendőrség, és rendőrség támogatásával végzik.

Rögtönítelő bíróság elé kerül a cipészmeister gyilkosa

Fekes János cipészmeister gyilkosát, Jerics Ferenc bírdíszműves segédét, akit 12 órával a gyilkosság elkövetése után elfogott a budapesti rendőrség, tegnap kihallgatták. Az ügyet gyorsítva kezelik, mert elsötétítés ideje alatt történt a gyilkosság és így rögtönítelő bíróság elé kerül. Jerics beismerte, hogy nem politikai vita volt a gyilkosság oka, hanem előre megfontoltan ölte meg, hogy pénzt szerezzen lakbérbiztosítékra. Kisebb összeget nyert vasárnap az ügelen és ezt a pénzt akarta kiegészíteni a gyilkosság árán szerzett pénzzel. Bessalja az idős cipészt egy vendéglőbe, leittatta és lakására kísérte azaz a mesével, hogy a cipőjét hozza el. Mikor az öreg cipész kereste a cipőt a műhelyben, kalapáccsal fejbeverte, majd leszártta. Jerics Ferencet átadták az ügyészségnek és a rögtönítelő bíróság ma, csütörtökön kezdi meg a tárgyalást.

— Eltartásért pereli az orvost egy nyolcvan éves ember, mert megfiatalította. Egy máramaroszigeti orvos a megfiatalítás tudományával foglalkozik, rávett egy 80 éves aggyasztánt, vesse alá magát a fiatalítási műtétnek.

Az idős ember bele is egyezett a dologba s a műtét kitűnően sikerült. A baj azonban ekkor kezdődött. A 80 esztendő ember, aki remekül megfiatalodott igényekkel lépett fel az orvossal szemben s követelte, hogy járuljon hozzá az eltartásának költségeihez. Az orvos természetesen nem volt hajlandó a kívánt összeget megfizetni, így az érdekes és nem mindennapi ügy a bíróság elé került, amely a napokban fog ítéletet mondani.

HA MÉG EGYSZER AZT ÜZENI!...

Kossuth Lajos életregénye —
rta: Hegyaljai Kiss Géza

(22)
A Tudósítások utolsó számában írja búcsúzóul:

— És ime, zárva az ország termének ajtai, s az ország szava az országban elmúlt. Leléptem én is e helyről, melynek negyvenegy hónap alatt megköstölgettam rózsáját, megizzadtam pályáját. Név, ismeret, pártfogás nélkül jöttem Pozsonyba, porszemként elvessze a fővény tengerében; én oly semmi annyi jelesek közt. Nem hoztam semmi egyebet magammal, mint tiszta hazaszeretetet, erős akaratot, s meleg érzetet a tenni való szüksege felől. S így nyujtottam ki kezemet egy kis piszlakoló méceset gyújtani, mely a távolság titkainak homályán keresztül egy-két jóbarátainak egy szikra világot gyújtana.

Hálával szól barátairól:

— De annyi nemes barátság, annyi gyámolító szíveség, annyi kegyes bizalomra találtam váratlanul, reménytelenül, hogy a pislogó mécs kis szövetnekké változék. Köszönet érte, meleg köszönet! Én igenis érzem hibáimat, érzem fogyatkozásaimat, gyakran ütöttem véresre homlokomat a

töretlen ösvény göröngyein bukdácsolva. De hazám szent nevére esküszöm, lelkemet a kétes harcából tisztán hoztam ki. E kijelentéssel önmagamnak, az embernek tartozom, s csak az szomorít, hogy az volna képes a sors ellen zúgolódásra indítani, hogy minek adott ilyen erős akaratot keblemben, jót tenni a Hazának és az emberiségnek, ha kört, tehetséget, erőt hozzá nem adott. Azonban a kör nem mitőlünk függ, de tőlünk: abban mindent tenni, amit tehetünk.

A Tudósítások mély hatással vannak a gondolkozó fejekre. Az utolsó szám különösen tetszik. Vannak, akik megvonják az országgyűlés mérlegét. Így foglalják szöbe:

— Széchenyi szántott. Majd jön Deák és jön Kossuth, hogy vethessen!

Addig még azonban sokat kell tűrni. A gyűlés vége felé majdnem rosszabbul áll a haladók ügye, mint a gyűlés elején. 1835-ben változás állt be a magyar kancellária vezetésében.

Az új kancellár Pálffy Fidél. Kell-e nagyobb gúny a haladás jelszavának? Magyar kancellár, aki nem tud magyarul.

Nem is érez magyarul. Érde-meit szépen sorakoznak egymás mellé: Felozslatja az országgyűlési ifjak társaságát. Elfogatja Kossuth Lajost. Elfogatja Wesselényi Miklóst. Elnyom minden nemzeti törekvést.

Vajjon használ az ilyen ember Bécsnek? Okos taktika a rendszert ilyen úrral támogatni?...

Kossuth csak a távollevők követe volt ezen a gyűlésen. Mégis elér annyit, amennyit nem is lehetett volna tőle várni. Mintha mindenkinek az ügyét képviselte volna, aki távol maradt a gyűléstől, de itt volt lélekben. Üzeneteit mintha csak megbízóinak küldte volna. És mégis mintha eljutottak volna máris a nemzethez.

Jogosan hivatkozhat nagy barátaira. Wesselényi Miklós első lépésétől fogva nemesen karolta, pártfogolja. Deákot becsülő, védelgozni kívánó barátjának mondhatja. A gyűlésről eltávozott Kölcsey — nem hiába foglalta gyászba el-távoztakor 1835 február 11-én a Tudósítások szegélyét — a szónoklásban, hevülésben egyik mintája. Becsüli a legmelegebb érzéseivel. Az országgyűlési fiatalok körében is sok szív megdobban érte. Ő viszont különösen a később oly szomorú sorsú Lovassy Lászlót sze-

rette meg. Mellette másokat is.

Kossuth iránt a követek becsülése egyébként is megnyilvánul. Legtöbb megye követe becses ajándékkal tájékoztató tisztelettel meg. Az ilyenek az ezüst kupakjára az adományozó a nevével vésette. Történeti nevezetességű pipák ezek. Egy év múlva, mikor Kossuthot elfogják, a kormány ezt a pipagyűjteményt bűnjelként foglalja le. Kik éreznek együtt Kossuthal? Nevük ott ragyog a tájékoztató ezüstjén.

AZ ELSŐ FÉNYKÉP

Reszket az ember keze, amikor felveszi ezt a műkincset. Csak egy van belőle a világon. Ezüstlemezen Kossuth Lajos képe. A férfi Kossuthról számtalan kép van forgalomban. Az öreg Kossuthról világszerte ismert a galambösz hajú, rózsaszínarcú aggyasztán képmása. A fiatal Kossuthról nem ismert képet eddig senki. Ez a kép minden eddiginél értékesebb, mert Kossuth legfiatalabb évből való képe.

Kétségtelen-e, hogy ez Kossuthot ábrázolja? Ehhez kétség nem férhet. Nagyon szűk szavú ugyan az írásos magyarázat. A kép hátulján három szó, három név, Ruttkay Kossuth, Both Pál.

(Folyt. köv.)

Halálos ítélet gyújtogatás miatt

Kecskemét, nov. 25. A törvényszék rögtönítelő tanácsa, Pales István 27 éves nagykorúsi gazdasági cselédét gyújtogatás bűntettéért halálraítélte. Pales a november 16-ára virradó éjszakán az elsötétítés alatt, volt gazdája Fehér József nagykorúsi gazdálkodó szalmakazlalt felgyújtotta és az leégett.

Időszerű kis lexikon

A francia gyarmatok sorsa most van eldőlőben. Lássuk, melyeket érint legközelebből a helyzet jelenlegi alakulása? Francia-Guayana Délamerika északi részén terül harmadmagával. Guayana három részre oszlik brit, holland és francia részre. A francia gyarmatot keleten az Atlanti Óceán határolja, nyugatról pedig a holland rész. 88.000 négyzetkilométer, amely azonban a termelés számára elegendő, mert mocsaras és egyszégtelen klímájú. Csak aranybányászata teszi értékesé. Itt van az „Ördögsgiget”, a nagy francia büntetőintézmény. — Martinique szigete Délamerikától északra a Kis-Antillák szigetcsoportban foglal helyet. Nem nagy, csak 978 négyzetkilométer, de vulkánikus terület, rendkívül termékeny. Kakacót, cukornádát, kávé termelnek rajta, s jelentős rumkivátele is. 240.000 lakosa van. — Dakar Francia-Nyugat-Afrika fővárosa. Az Atlanti Óceán partján terül el. Lakosainak száma 70.000. Jelentős flottabázis, amelyben a legnagyobb francia csatahajó a „Richelieu” jelenleg is tartózkodik. Kifűnő stratégiai helyzete miatt, legközelebb fekszik ugyanis Amerikához, vetélkednek érte a nagyhatalmak.

Cáfolat

Berlin, nov. 25. A Német Távirati Iroda tájékozott helyről való értesülés szerint, ellenlétben a szovjet hírszolgálat állításával, a szovjet csapatok eddigi offenzívájukban sehol sem állították helyre az összeköttetést Sztalingráddal. (MTI)

— Kifűnő tudósok vizsgálata szerint az ehető gesztenye C-vitamin tartalma egyenlő a citroméval. A nyers gesztenyében 50, a sültben 50, a termés héjával együtt háromnegyed óráig főttben 40 a mag héjával együtt főttben 28 milligramm-százalék astorbinsavat mutattak ki.

— Párisba újabb két különvonal érkezett hadifogságból elbocsátott francia hadifoglyokkal. Mint Bourgesből jelentik szerdán a nyolcvanezeredik francia szakmunkás is elutazott Németországba.

— Új fegyelmet rend a néma hadseregben. Berlinből jelentik: December elején a német véderőnél új fegyelmi rendelet lép életbe, amely az összes büntető gyakorlatokat megszünteti. A rendelet indokolása rámutat arra, hogy az eddig szokásos fegyelmi büntetések ellentmondanak a katonai szolgálat megtisztelő jellegének. Már 1940-ben a német szárazföldi és légi haderőnél a büntető gyakorlatokat megtiltották.

EZÜST ÉS KÉK RÓKÁK
LIPCSÉI ÉS HAZAI SZÖRMEKRIAGUSZ
TELEFON: 37.80.

SPORT

DVSC-MOVE Szabolcs mérkőzés lesz vasárnap a Stadionban

A DVSC a téli szünet előtt még érdekes mérkőzéssel kedveskedik a debreceni közönségnek. Lekötötte vasárnapra a MOVE Szabolcs csapatát, amely a listavezető Kassai RAC-ot a múlt héten 6:0-ra verte és jelenleg csoportjának legjobb formában lévő együttese a MOVE Szabolcsban játszik Négyessy, Gálon, Mestelen kívül Szilágyi, a D. Hústól megszerezett kitűnő jobbszélső, akinek átvételéről a DVSC is tárgyal. A nyiregyházi csapat legkésőbb a volt DVSC Elek Béla és Bogár, aki egyike legnagyobb labdarúgó tehetségünknek, még 17 éves, nagytechnikájú játékos és a debreceni közönség köréből sokan szeretnék, ha a DVSC vele töltené be a jobbszélső kérdé-

A mérkőzés fél 2 órai kezdettel kerül lejátszásra a Stadionban. A DVSC előreláthatólag Kaposi — Csokai, Papp vagy Serfőző — Tisza, Mester, Orosz — Szabó, Berecz, Szilágyi, Zilahy, Sidlik összeállításban játszik. Ha Berecz, aki letiltásban van, az edzésjellegű barátságos mérkőzésen nem játszhatna, akkor valószínűleg Zilahy lesz jobbszélső, a baloldalra pedig Szűcs II. kerül, de lehetséges, hogy ebben az esetben Szilárd, Szabó jobbszárny szerepel.

Előzőleg fél 12-kor a DVSC II. játszik a NyVSC-vel amatőr bajnoki mérkőzést.

A Wesselenyi-csoport rangadóját vasárnap lesz a BSZKRT és Zugló között.

December 18-án, sőt esetleg december 20-án is kupaforduló lesz. Sajnos Debrecen ez közelebből nem érinti, mivel a DVSC a Békéscsabai Törökvtől elszenvedett vereségével kiesett a Magyar Kupából. — Így a B. Törökvtől játszik december 13-án Békés csabán a Ferencvárossal. Pedig a DVSC mai formájában könnyen legyőzhetné volna idehaza a Ferencvárost és ezzel már előléptetné is került volna.

Meghalt Penyige Sándor, a DMTE egykori intőzője 32 éves korában, hosszas betegeskedés után. A régi, kiváló sportember híres birkozó volt, sokat versenyzett mindaddig, míg egy sérülése derékba nem törte birkozó pályafutását. Betegségén is szerelmese volt a sportnak, élete utolsó napjaiban is a sporthírek olvasásában lelte örömet, barátai betegsége alatt csak arra kérte, hogy sportlapokat vigyenek neki, legalább ágyából kíséresse figyelemmel a sportéletet. Temegetése ma délután lesz Debrecen sportközönségének mély részvétele mellett.

Híttel-jóváírás, a DVSC Hármori néven ismert középcsatárát, aki nemrég épült fel lábteréséből, március 18-ig eltöltötték a játéktól, mert megállapítást nyert. Hűtl két igazolólapot írt alá, a DVSC-hez és a Nagyvárad Mávhoz is. A Nagyvárad Máv-hoz igazolását megsemmisítették, így a DVSC igazolása jogerős lett, azonban büntetésből eltöltötték a játéktól.

KÖZGAZDASÁG

Mi újság a budapesti élelmiszer nagyvásárlótelepen?

A Magyar Vidéki Sajtótudósító fővárosi jelentése szerint az élelmiszer piacán a lud ára 8, a ruca ára 18, a csirke, tyúk, pulyka és gyöngyös ára 40 fillérrel emelkedett kilonként. — A tojáspiacra a hatóságilag meg-

Állapított legmagasabb árak voltak érvényben. — A zöldség és főzelékek piacán a fejeskáposzta ára 4, a sárgarépa ára 5, a kelkáposzta ára pedig 6 fillérrel csökkent, viszont a petrezselyem és fejesajata ára 6, a leveles karfiol ára 10, a tisztított karfiol ára pedig 30 fillérrel emelkedett kilonként. — A gyümölcs piacán a közönséges fajtájú körte ára 10, a hazai gesztenye és nemesfajtájú alma ára pedig 40 fillérrel csökkent; viszont a birsalma 10, a héjasdió ára pedig 20 fillérrel emelkedett kilonként.

Debreceni takarmányárak, Búzaszalma 4.20, rozsszalma 4.20, árpaszalma 4.60, cukorrépa 5.36 (maximális ár), takarmányrépa 7.50—8.00, fehér lók 26.00—28.00, fejeskáposzta 22.00—23.00

APRÓHIRDETÉSEK

NYOMOZÓ IRODA

Gálcsy legérgebb nyomozóirodája országosan ismert. Zoldfa utca 3. T. 28-72. 672 12. 9

ALKALMAZÁST nyér férfi

Kocsist feleségével komencióra keresek, jó bizonyítvány és fejni tudás szükséges. Cím a kiadóban. vv: 1537

Kifutófütkat felveszek. Hírapiroda, Hunyadi u. 28. sz. 12 11. 229.

Fényképezőgépet vagy nőt, azonnali belépésre felvesz Berzéki műterem. 812 vv.

Komenció gazdasági család keressék, két nagy fiával, Debrecen melletti tanyán. Jelenleg csak kedden déli 12—fél 2 óráig. Cím a kiadóban. 1331 vv.

Kifutó felvétetik. Márkus sütőde. gróf Leiningen u. 29. 644

Kifutó aki nem iskola köteles, felvétetik Szent Anna u. 66. sz. fűszerüzlet. 37

Egy jó munkás fodrászsegéd teljes ellátásra vidékre, vagy helybe felvétetik. Kövesdi Imre, Mester u. 42. 78

Házmesterpárt december elsejére felveszek. Asszonyok fizetésért házimunkát kell vállalnia. Jelentkezés 15—16 óráig, Küküllő u. 6. 65

Magános házmesterpárt elsejére felveszek. Magoss György-tér 16. 655

Csapat felvesz a Gambrius. 656

Szabolcsi gyümölcsösbe, gyakorlott kertmunkás keresetek, jan 1-re. Cím: Thaly Kálmán 14. 96

Kifutó azonnala felvétetik. Frank úrúdvat, Arany Bika 92

Egy fiatal fodrászsegéd felvétetik. Szent Anna u. 14. 661

Kifutót sütődebe felveszek. Kányási, Virág u. 1. sz. 662

Megbízható kifutó felvétetik. Krayer festéküzlet, Csapó u. 13. 87

Házmesternek magános házaspár azonnali felvétetik. Érdeklődni lehet. Málós u. 26. 84

ALKALMAZÁST keres férfi

Elsősorban férfiszabó aki tökéletesen szab, s próbál, leigazít, ajánlkozik, vagy üzletből munkát vállal. Cím a kiadóban. 86

ALKALMAZÁST nyér nő

Kézbészt asszonyokat, felveszek. Hírapiroda, Hunyadi u. 28. sz. 11. 29

Földi kézbésztéshez asszonyokat felveszek. Hírapiroda, Hunyadi u. 28. sz. 14 11. 29

Munkáslányokat felveszek. Nemzetőr u. 4. Jelentkezés 8 órától. 658

Úgyes varróné nyak felvétetik, varni, szabni tanuló felvétetik. Kálvin-tér 5. 93

ALKALMAZÁST keres nő

Született német nevelőnő elhelyezkedne azonnala, gyermek mellé. Péterfia 25. Nagynál. 82

HAZTARTÁSI ALKALMAZOTT

Gyermekszerező, tisztá, megbízható leányt, szobalányt vagy mindenesnek ajánlok. Pécsy u. 7. sz. Telefon: 38-24. 654

Jól főző szakácsnőt keresek, kizárólag csak főzésre és a konyha rendtartására, gazdaságba kis családhoz magas fizetéssel, jó ellátással. Cím a kiadóban. 1769 vv

Középkorú mindenes szakácsnőt keres elsejére a Berzéki műterem, Piac u. 38. 44

Jó családból való becsületes 15 éves fiú kifutónak felvétetik. Ugyanott bejáró szakácsnő reggel 6 órától este 7 óráig felvétetik. Jelentkezés a Pavillon laktanya, Kan-tin. 23

Házaspár keres rendszeret nőt, jó bizonyítvánnyal, kifogástalan munkájáért igazi jó otthon talált. Baltazar Dezső u. 12. 3. sz. udvari lakásban. 80

Úgyes, megbízható mindenes keresek, csak jó bizonyítvánnyal, dec. 1-ére. Jelentkezés délután 3—5 óráig. Oroszné, Rákosi Jenő u. 4. sz. III. em. 71

Szakácsnőt és konyhalányt felvesz a Gambrius. 657

Bejárónőt azonnala felveszek. Zsák u. 15. sz. első ajtó. 102

Mindenes főzőnőt jó bizonyítvánnyal felveszek. Fekete Lajosné, Arany János u. 2. II. e 7 ajtó

AJÁNLAT

Törött gramofonlemezért 2 pengő fizetek. Villanykörtecsere 30 fillér. Biró, Hunyadi 22. 1662 12. 17

TEJES ELLÁTÁS

Tisztviselő kvártélyt keres, elsejére, rendes helyen. Ajánlatot „Szolid” jellegre a kiadóba. 89

OKTATÁS

Dr. Naményi Gyula és Szentendrei Olga gyorstíró gépirókolója Batthányi u. 1. szám. Eng. 6475. Telefon: 20-77

Allamvizsgára előkészítő, vasúti kedvezmény. 634 11. 30

PÉNZ

Pénzt kölcsön folyósítatok házra földre, privát pénzt is. Pataky, Péterfia u. 53. udvarban. 74

HANGSZER

Zongorahangolást tizenöt éves kiváló képzettséggel vállalom, Vargyas, Nap u. 17. 522 1. 3

Bécsben képzett zongorahangoló lelkiszeret munkát végez. Ebenstein, Csokonai 17. Telefon: 38-41. 15 12 4

Rövid fekete Wirth zongora, kereszthúros, kitűnő állapotban. Képrák eladók. Kossuth u. 30. sz. 66

RÁDIO

Rádiót minden típusú javít, évtizedes gyakorlattal Szabó műszerész, Csapó u. 84. telefon: 32—54. sz. 2. 20 1534

BÜTOR

Antik hálóbútor eladó Értekezni Piac 22 ház felülgelő 397 vv.

Minek a fenyves kirakati amikor olesóbban vásárolhat udvari bútorüzletben. Brillné Piac 71. udvarban 476 12 30

Antik szekrény, garnitúra könyvszekrény modern háló, ebéd-konyha, kombinált szoba eladó. Kossuth 51. 1505 3 16

Több használt bútor eladó. Veres u. 19. 197 11. 29

AUTÓ, MOTOR KERÉKPÁR

Ariel ötszázas, kevés fogyasztású jó motorkerékpár, három gumival, oleson eladó. Központi garage, Parti műhely. 61

TÜZELŐANYAG

Gyújtós, kötelegve kapható Kazinczi u. 12. sz. csapókanyar. 90

ÜZLET, MŰHELY, RAKTÁRHELYISEG

Pince bérletet keresek, borlerakározásra. Úgyneközt díjazok Petromar-ko Széchenyi u. 99. 20

ÁTADÓ ÜZLET, VENDEGLŐ

Trafikomat Hajdúböszörményben, jömenetelűt, saját házban elcserelem debreceni vel. Érdeklődni Kigyó u. 15. sz. Lengyelé 73

Vendéglő, jogfolytonos, havi 5—6 ezer forgalommal, azonnali átadó Cím a kiadóban. 62

Hajdúböszörményben jó megélhetést biztosító fűszerüzlet berendezéssel, trafik engedéllyel, házszal együtt eladó és azonnal átvehető. Cím a kiadóban. 26

Jogfolytonos kocsmaházszal eladó kertszéghelyen teher átvállalható. Hűvelyes u. 11. Pesti. 101

LAKÁST KERES

A szokásosnál jóval többet fizetek kétszemélyes központi fűtéses honapos szobáért. Posta-cím: Dienes János, — Bocskay-kert. 88

BÜTOROZOTT SZOBA

Tisztviselőnőt, lakótársul keresek, külön szobával. Cím a kiadóban. 79

Kétgyás bútorozott szoba december elsejéig, Simonyi úton kiadó. Cím a kiadóban. 64

Parkettes bútorozott szoba, fűrdőszoba használatilag Magoss György tér 13. sz. földszint, kiadó 99

Különbejárátú udvari bútorozott szoba kiadó. Széchenyi u. 35. 98

Kiadó különbejárátú kitűnő bútorozott szoba, parkra néző, Péterfia u. 48. emeleten. 91

Új bérházban, különbejárátú, kombinált őrizzoba, közvetlen nyíló fűrdőszobával kiadó. Érdeklődni délután 3—4 között. Cím a kiadóban 85

ELVESZETT

Óramat Simonfy utcán elvesztettem. Becsületes megtaláló 20 pengő jutalmat kap. Csapó u. 14. keresztépület. 75

Városi adóhivatal, 38. sz. szoba fogasáról szerzett délelőtti tévedésből elvitt barna kalapot jutalom ellenében adja le a fenti hivatalba. 97

Zöldszíni kabátöv elveszett Bethlen utcán. Beépítési hőlgyfodrász szalomba adja le, jutalom ellenében. 660

HASZNÁLT RUHA — CIPŐ

Fekete tiszta gyeplő alighasznált női télikabát eladó Péchy-utca 7. szám. Megtekinthető naponta 12 és 1 óra között. 1768 vv.

Perzsahunda, háromnegyedes, megbízásból oleson eladó. Riskó szűcs, Werbőczy u. 4 72

Frakk, zsakett és szmoking, kis termetre, női cipők, magas barna 37. számú és barna antilop 39-es félcipő. Nagy fikus, 2 méter, filodendronok, Szent Anna u. 10. II. em. 3. ajtó. 63

Férfi télikabát, báránnyal, opomus gallérral, eladó. Marosvári központi egyetem. 83

INGÓSÁG VETEL

Jobbágy kalyhát, jókarban levőt keresek megvételre Honvédtemető-u. 6. vv 1538

Jó állapotban zománc fűzőkötés keresek. — Cím a kiadóban. És 1 porcellán lavort. 67

Hétszáz darab kisméretű szövati tetőcserepet, ócskát, vagy újat, azonnal megveszek. Széchenyi u. 70. sz. 663

INGÓSÁG ELADÁS

Eladó fűrdőszobába való rajanc mosdó és WC felszerelés. Cím a kiadóban. 1540 vv

Eladó étkezdébe, vagy nagyobb konyhába való pléhezt mosogató Honvédtemető-u. 6. vv 1538

Villanylámpa, háromkaru, teljesen jókarban, Péterfia 42. házmester-nél. 69

Figyelem! Lakást berendezők, képzőművész barátok, mikulásra, karácsonyra 14 darabos festmény gyűjtemény alkalmi áron...1200 díszkeretekben” jellegre. 100

Eladó 22 HP eredeti fűzőmotor 3500, 24 HP Kálai benzomotor, vaskocsin 2200, 2 HP 2 állóléngy motor, 3000, 10 HP Internacionál petrolum motor vaskocsin 1800, 4 HP szivógázmotor, vaskocsin 3650, 20 HP Ford-sor traktor 5500, 28 HP Hanomag traktor 8000 nyolcas MÁV cséplő egyenes vágú, gyűrés felszereléssel 5000 P — nyolcas MÁV cséplő egyenes vágú, golyós felszereléssel 7500, nyolcas Hofherr cséplő felszereléssel 4000, nyolcas Umráth cséplő felszereléssel 2800, Nagy Sándor Nagyvárad, Beöthy Ö u. 24. Telefon: 30-02. 95

Két darab új paplan lepedő, himzett eladó Cím a kiadóban 103

GAZD TERMÉNYEK

Ungváry József ceglédi faiskolájából gyümölcsfák érkeztek. Magas-törzsi közméte nagy választékban. Garay u. 5. 238 12. 10

GAZD. ESZKÖZÖK

Járgányhajítás darabot keresek, lehetőleg Rapidot. Cím a kiadóban, 1530 vv.

INGATLAN FORGALMI IRODAK

Alkalmi vételiek!

József kir. herceg utcán adómentes ház. Burgundián ötszobás nagy udvarral. Jerikó utcán 3 szobás adómentes, gyümölcsös. Homokterben vásutasoknak kétszobás 1 szobás családi ház. Népfürdőhöz közel kétszobás, adómentes ház. Halápon 30 holdas barna homok tanyával. — Sámson atyát 10 és fél holdas tanyával. Bánkon 10 holdas barna homok tanyával. Vámospercsi úton három kilométerre 6 hold jó homokföld. Nyiracsádi út mellett 4 holdas. Dószegi út mellett 4 hold gyümölcsösnek való, holdja 800 P. Patay iroda, József kir. herceg u. 8. Telefon: 30-99. 81

ELADÓ HÁZ

Szerokház, Meszema 2. forgalmas helyen eladó. Érkekezni Timár 31. Székéné. Követőt díjazok. 689 12. 1

Sürgösen eladó egy ház, jömeneteli fűszerüzlettel és peküzemmel, együtt. Szabolcsi Mihály, Nyiregyháza, Bortanya. Ssabolcs m. 1523

ELADÓ HÁZHELY

Házhely eladó, Hajdúszoboszlón Rákóczi u. 74. sz. alatt az állomás közelében, 600 négyszögöl, Szurmay utca 1. sz. alatt, a fűrdőtől nem messze 425 négyszögöl. Értekezni lehet mindkét telek ügyében Hajdúszoboszlón, Rákóczi u. 74. 1675 vv.

ELADÓ FÖLD

Hegyeson 15 kat. hold, tanyás földbirtok eladó. Értekezni Kossuth u. 54. sz. 65

ELADÓ ALLATOK

Fajtiszt, nagytestű bronzpulyka tenyésztőkakasok december 15-g darabja 35 pengő. Saád Gyuláné, államiag ellenőrzött pulykatenyésztésében. Aradványpuszta, Szabolcs megye 1991 11 29

Mangalica süldök maximális áron eladók. Honvédtemető u. 6 16 33 vv

Szerkesztésért felelős: PÁLFI JOZSEF

Kiadósági felelős: SZIGETHY GYULA

Kiadás és nyomtatás: SZIGETHY KATALIN

RSZANTULI KÖNYV- és PÉLDABŐRSZEVÉNYTÁRSASÁG

Felállítás: SZIGETHY KATALIN